

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ KADIN VE ERKEKLERİN
TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISININ ANKSİYETE VE ÖFKE
DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

ASENA ÖZTÜRK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

LEFKOŞA
2018

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ KADIN VE ERKEKLERİN
TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISININ ANKSİYETE VE ÖFKE
DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

ASENA ÖZTÜRK
20165239

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. MEHMET ÇAKICI

LEFKOŞA
2018

KABUL VE ONAY

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin, tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim. Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Yakın Doğu Üniversitesinde erişime açılabilir.

X Tezimin iki (2) yıl süre ile erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin tamamı erişime açılabilir.

29.06.2018

Asena ÖZTÜRK

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın konusunun belirlenmesi ve yürütülmesi sırasında desteklerinden dolayı tez danışmanım sayın Prof. Dr. Mehmet akıcı'ya, yoğun çalışmalarım sırasında bana sabır ve anlayış gösteren aileme , motivasyon desteği için bu yoldaki arkadaşlarım şenay Mine Türkoğlu ve Merve Nehir Kurt'a , bugüne kadar olan lisans ve yüksek lisans hayatım boyunca bana eğitim veren ve kendime değer katmamı sağlayan ğretim üyelerine , ğrenci işleri müdürü Hüseyin Kuşo'ya, anket çalışmama destek veren öğrencilere ve çalışmam sırasında küçük veya büyük yardımlarını esirgemeyen herkese Teşekkürlerimi sunarım.

Asena ÖZTÜRK

ÖZ

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ KADIN VE ERKEKLERİN
TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISININ ANKSİYETE VE ÖFKE
DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ İNCELENMESİ**

Toplumsal cinsiyet algısı, biyolojik cinsiyet algısından farklı olarak bireylerin erkek, kadın veya LGBTI+ olarak sosyal açıdan nasıl sınıflandırıldığını tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Cinsiyetle ilgili algılar, genellikle biyolojik etmenlere dayatılırken toplumsal cinsiyet algısı, daha çok bireylere dağıtılmış olan toplumsal rollere göre şekillenmektedir. Bu tezin amacı, olumsuz toplumsal cinsiyet algısının üniversite öğrencileri üzerinde yarattığı anksiyete ve öfke düzeylerini araştırmaktır.

Araştırmanın evrenini, Yakın Doğu Üniversitesi'ndeki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, Yakın Doğu Üniversitesi öğrencileri arasında yürütülmüştür. Bu çalışmanın yöntemi, bireysel seçilmiş 200 kişiden oluşan anket çalışmasıdır ve anket katılımcıları, 100 kadın, 100 erkek öğrenci olarak seçilmiştir. Bu araştırmanın tek şartı, öğrenci olmaktır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla; Sosyo-Demografik Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzı ölçekleri kullanılmıştır.

Çalışma bulgularına göre, erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısının kadın öğrencilerine göre daha negatif olduğu ve negatif algının erkek öğrencilerde bulunan öfke seviyesi ile olan negatif ilişkisi saptanmıştır. Toplumsal cinsiyet algısındaki negatiflik, tıpkı öğrenciler gibi tüm bireyleri etkisine alabilmekte ve öfke ya da anksiyete gibi çeşitli problemlere neden olabilmektedir.

Tüm çağların sorunu olan cinsiyetçilik, temelini negatif bir toplumsal cinsiyet algısından almaktadır. Bu algı, genellikle erkeklerde daha negatif olsa da toplumsal cinsiyet rollerini benimseyen ve bu durumu kabullenen kadınların da toplumsal cinsiyet algısı negatif olabilmektedir ve bu durum da çeşitli ruhsal problemlerin önünü açabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi Kadın Ve Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Algısı, Anksiyete, Öfke, Cinsiyetçilik, LGBTI+

ABSTRACT

**INVESTIGATION OF IMPACTS ON ANXIETY AND ANGER
LEVELS IN THE GENDER PERCEPTION OF WOMEN
AND MAN UNIVERSITY STUDENTS**

Gender perception is a term used to describe how individuals are socially classified as men, women or LGBTI+, unlike biological gender perceptions. While gender perceptions are generally imposed on biological factors, gender perception is shaped by social roles that are more widely distributed to individuals. The aim of this thesis is to investigate the anxiety and anger levels of negative gender perception on university students.

The universe of the research consists of the students of the Near East University. The sample of the study was conducted among Near East University students. The method of this study was a survey of 200 selected individuals and the survey participants were selected as 100 female and 100 male students. The only requirement of this research is to be a student. In order to collect data; Socio-Demographic Form, Gender Perception Scale, Trait Anger-Anger Scale were used.

According to the study findings, it was found that male students' gender perception was more negative than female students and negative perception was found to be negative relationship with anger level found in male students. Negative negativity in gender perception can affect all individuals like students and cause various problems such as anger or anxiety.

Sexism, the problem of all ages, derives its foundation from a negative gender perception. Even though this perception is generally more negative in males, gender perception of women who adopt and accept gender roles can be negative and this situation may pave the way for various mental problems.

Key Words: Gender Perception of Women and Men University Students, Anxiety, Anger, Sexism, LGBTI+

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY

BİLDİRİM

TEŞEKKÜRiii

ÖZiv

ABSTRACTv

İÇİNDEKİLERvi

TABLO DİZİNİix

KISALTMALARxii

1.BÖLÜM.....1

GİRİŞ.....1

1.1. Problem Durumu.....2

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi3

1.3. Sınırlılıklar.....3

2.BÖLÜM.....4

GENEL BİLGİLER VE KURAMSAL ÇERÇEVE.....4

2.1 Toplumsal Cinsiyet Algısının Etimolojik ve Tarihi Alt Yapısı.....4

2.1.1 Toplumsal Cinsiyet Algısı Kuramları.....7

2.1.1.1 Psikanalitik Kuram.....7

2.1.1.2 Biyolojik Kuram.....7

2.1.1.3 Sosyal Öğrenim Kuramı.....7

2.1.1.4 Bilişsel Gelişim Kuramı.....8

2.1.1.5 Toplumsal Cinsiyet Şeması Kuramı.....8

2.1.1.6 Bilişsel Yaklaşım.....9

2.2. Anksiyete.....11

2.3. Öfke.....13

2.4. Üniversite Öğrencisi Kadın Ve Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Algısının Anksiyete Ve Öfke Düzeyleri Üzerindeki Etkisi İncelenmesi...	16
3.BÖLÜM.....	18
YÖNTEM.....	18
3.1 Araştırmanın Modeli.....	18
3.2 Arştırmanın Evreni.....	18
3.3 Veri Toplama Araçları.....	18
3.3.1 Sosyo-Demografik Bilgi Formu.....	18
3.3.2 Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği.....	19
3.3.3 Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği (SÖ-ÖT).....	20
3.3.4 Beck Anksiyete Ölçeği.....	21
3.4 Verilerin Toplanması.....	21
3.5 Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi.....	21
4.BÖLÜM.....	24
BULGULAR	23
5.BÖLÜM.....	68
TARTIŞMA	67
6.BÖLÜM.....	71
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	71
6.1 Sonuç.....	71
6.2 Öneriler.....	72
KAYNAKÇA	74
EKLER	83

ANKET SORULARI.....	83
ÖZGEÇMİŞ.....	90
İNTİHAL RAPORU.....	91
ETİK KURUL ONAYI.....	92

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı.....	23
Tablo 2. Öğrencilerin toplumsal baskıya ve cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre dağılımı	25
Tablo 3. Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları.....	26
Tablo 4. Kadın öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	27
Tablo 5. Kadın öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	29
Tablo 6. Kadın öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	30
Tablo 7. Kadın öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	31
Tablo 8. Kadın öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	32
Tablo 9. Kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	33
Tablo 10. Kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	35
Tablo 11. Kadın öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	37
Tablo 12. Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	38
Tablo 13. Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	39

Tablo 14. Kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	40
Tablo 15. Kadın öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	41
Tablo 16. Kadın öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	42
Tablo 17. Kadın öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	43
Tablo 18. Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişki	44
Tablo 19. Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları	46
Tablo 20. Erkek öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	47
Tablo 21. Erkek öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	48
Tablo 22. Erkek öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	49
Tablo 23. Erkek öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	50
Tablo 24. Erkek öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	51
Tablo 25. Erkek öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	53

Tablo 26. Erkek öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	54
Tablo 27. Erkek öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	55
Tablo 28. Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	56
Tablo 29. Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	57
Tablo 30. Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	58
Tablo 31. Erkek öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	59
Tablo 32. Erkek öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması	60
Tablo 33. Erkek öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	61
Tablo 34. Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişki.....	62
Tablo 35. Kadın ve Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarını karşılaştırılması.....	63
Tablo 36. Öğrencilerin cinsiyet, yaş, eş ya da partnerinin olması, Sürekli Öfke ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları.....	65

KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ

LGBTI+	: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transgender ve Dahası
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
TCAÖ	: Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği
WHO	: Dünya Sağlık Örgütü
min	: Minimum Değer
maks	: Maksimum Değer
ort.	: Ortalama
α	: Alfa
n	: Frekans
%	: Yüzde
$\bar{x}$	: Aritmetik Ortalama
F	: F Değeri
r	: Pearson Korelasyon Katsayısı
t	: t değeri
ss	: Standart Sapma
p	: Anlamlılık değeri
$\pm$	: Artı Eksi

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Cinsiyetçilik, biyolojik cinsiyetin (İng. sex) toplumsal cinsiyet (İng. gender) rolleriyle birleşiminde oluşan sosyolojik bir kusurdur (Holmes, 2007). Bu kusur, temelinde cinsiyet ayrımcılığını ve bir cinsiyete dayalı aşağılamaları içerir (Langford, 20000). Dünya genelinde en çok cinsiyetçiliğe mağruz kalanlar, kadınlar olduğu için (Moi, 2005), cinsiyetçilik denince akıllara ilk kadınlar gelmektedir ancak popülasyon olarak daha az olsalar da (Nosek ve ark., 2002) LGBTI+ bireyler de toplumsal cinsiyet rollerinin baskısına uğramaktadır (Bargh ve ark., 2001). Toplumsal cinsiyet algısındaki problemler ise, temelinde cinsiyetçiliği barındırmaktadır (Butler, 2014).

Algı, dikkati bir şeye yönelterek, o kavramla ilgili olarak duyular aracılığıyla edinilen yalın bilgi, o şeyle ilgili bilgiyi bilincinde var etme, o şeyi anlama anlamına gelmektedir (Biernat & Dovidio, 2000). Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten farkı olarak bir cinsiyetin sosyal inşasını konu alan bilim dalıdır. Toplumsal cinsiyet ve algı kelimesi etimolojik olarak birleştirildiğinde ise kurgulanmış toplumsal cinsiyet rollerinin bilinçte varoluşu belirlemektedir (Crandall, 2000). Toplumsal cinsiyet, kişiliğin oluşmasında da önemli bir etkindir. Çünkü roller, algıyı şekillendirmektedir (Adolphs ve ark., 2003). Toplumsal cinsiyet algısı, yere, zamana ve olaya göre değişiklik göstermektedir (Prentice & Carranza, 2002). Çötök'un yaptığı bir araştırma (2015), şiddet gören kadınların bir kısmı bu durumu sindirdiğini ortaya koymuştu. Cinsiyet doğal bir oluşumken toplumsal cinsiyet oluşturulmaktadır. Yani, insanlar, oluşturulmuş bir düzenin rollerine bürünürken bir de o rollerden kaynaklanan algıları kabul veya reddederler (Çötök, 2015).

Cinsiyetçiliği büyük ölçüde benzeyen ama daha spesifik olan homofobi de cinsiyet ayrımcılığını barındırmaktadır (Jost & Hamilton, 2005). Homofobik olma durumu, her ne kadar ki homoseksüellere karşı yaşanan korku halini ifade etse de kavramsal olarak, eşcinsellere yönelik ayrımcılığı (Ridgeway, 2001), bu ayrımcılıktan doğan nefreti, eşcinsel kişilere yönelik olan her çeşit fiziksel ya da psikolojik şiddeti konu almaktadır (Beyazıt & Mağden, 2015). Araştırmanın evrenini, Yakın Doğu Üniversitesi oluşturmaktadır. Çalışmanın başka alanlarda uygulanmasıyla farklı sonuçlar elde edilmesi muhtemeldir ancak toplumsal cinsiyet rollerinin diğer tüm insanlar gibi öğrencileri de etkisi altına aldığı bilinmektedir (Alptekin, 2014).

1.1. PROBLEM DURUMU

Toplumsal cinsiyet algısının, öğrencileri psikolojik açıdan etkilemesi, tezin temel problemini oluşturmaktadır (Sayiner ve ark., 2007). Belirlenmiş olan ölçeklerden, erkek öğrencilerle kadın öğrencilerin toplumsal algı seviyesi ölçülecek ve bu ölçüme bağlı olarak seviyedeki yükseliş ve düşüşlerde korelasyonlara gidilerek anksiyete ve öfke seviyeleri verilecektir. Problem cümlesi, öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı düzeyi ile öfke ve anksiyete düzeyleri arasında ilişki vardır, olarak belirlenen bu tezin hipotezleri ise şu şekildedir:

Hipotez – 1) Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı, kadın öğrencilere göre daha negatiftir.

Hipotez – 2) Erkek öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet algısı yüksek olanların, düşük olanlara göre daha düşük öfke seviyeleri vardır.

Hipotez – 3) Kadın öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet algısı yüksek olanların, düşük olanlara göre daha düşük anksiyete seviyeleri vardır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı seviyelerini irdelemektir. Bunun yanında toplumsal cinsiyet algısının anksiyete ve öfke üzerindeki etkisine değinilerek klinik psikoloji alanına çok yönlü bir literatür kazandırma hedeflenmiştir.Literatürdeki karşılaőtırmalı çalışmalar, klinik psikoloji açısından önem teşkil etmektedir. Çalışmanın diğer bir önem unsuru ise, çalışmanın klinik psikoloji ile toplumsal cinsiyet çalışmasını birleőtiriyor olmasıdır.

1.3 SINIRLILIKLAR

Bu araştırma Lefkoşa'daki bir üniversitede okumakta olan lisans ve yüksek lisans öğrencilerinden toplanan verilerle sınırlıdır.

Araştırmada öğrencilerin uygulanan ölçeklerden aldıkları puanlar ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER VE KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISININ ETİMOLOJİK VE TARİHİ ALT YAPISI

Algı, dünyayı seçici bir şekilde görmeye eğilimlidir, toplumsal cinsiyet algısında ise bu durum, algı değiştirenlerin ya da algıyı belirleyenlerin eline kalmış durumdadır (Myers, 2007). Bir insanın ses tonuna kadar yansıyan algısı (Stangor, 2001), aslında toplumsal cinsiyet algısını da ortaya koyabilmektedir (Kay ve Jost, 2005). İnsanların bilincinde yer etmiş olan toplumsal cinsiyet algısı, bir şekilde nefret söylemi ya da cinsiyetçilik gibi tutumlarla kendini açığa çıkarmaktadır (Haig, 2004).

Toplumsal cinsiyet algısı, bireylerin erkek, kadın veya transseksüel olarak nasıl sınıflandırıldığını tanımlamak için kullanılan bir terimdir (Keltner ve ark., 2003). Bir terim olarak toplumsal cinsiyet algısı, cinsiyete ilişkin grup algılarını ve kişinin kendi cinsiyeti hakkındaki bireysel algıları tanımlamak için kullanılmaktadır (Lindsey, 2010).

Dünya genelinde, toplumsal cinsiyet algısı, insanları iki baskın kategoriye ayırmak için kullanılır; erkek ya da kadın. Doğumda cinsiyet belirleme, genital bölgeye bakılarak varılan kolay bir yargıdır ancak toplumsal cinsiyet, algı ve normlarla düzenlendiğinden daha komplike bir yapıya sahiptir (Render, Meredith, 2006). Özellikle toplumsal normlar, bireyin kendi cinsiyetini nasıl gördüğü ve cinsiyetinin başkaları tarafından nasıl algılandığı konusunda önemli bir rol oynar (Galdas, 2010).

İnsanların bir kısmı cinsiyetin içsel ve dışsal anatomik özellikleriyle doğarlar, ancak bu özellikleri daha sonra yaşamlarında değiştirmek zorunda kalırlar. Bu

değişiklikler ameliyat veya başka yollarla uygulanabilir (Warnecke, 2013). Algı psikolojisi, özellikle cinsiyet algısını incelerken bu tür algıların dünya çapında kültürel normlarla nasıl bağlantılı olduğuna değinir. Algı kuramları insan hayatında o kadar içselleştirilmiştir ki birey, aksi bir yargıya vardığında toplum tarafından dışlanabilmektedir (Ito & Urland, 2004).

Toplumsal cinsiyet rolleri semai dinler tarihine göre Havva'nın Adem'in kaburgasından dünyaya gelişi ile başlamaktadır. Bu dini bilgiye göre Havva, Adem'e tabiidir ve doğuran değil, doğurulan kategorisindedir. Mitolojik kökende ise Mısır'da anaerkiden ataerkiye geçildiği ileri sürülmektedir. Radikal feminist kuram ve post-modern kurama göre ataerki, insanlığın başından beri mevcut olan bir düzen değildir. Ataerkinin hakimiyeti ise beraberinde toplumsal cinsiyet algısındaki olumsuzlukları getirmiş ve kadın, anaerki klandaki değerini gün geçtikçe kaybetmeye başlamıştır (Reed, 2012).

Toplumsal cinsiyetle ilgili algılar, kadınların cinsel açıdan objeleştirilmesi; korunmaya muhtaç, şiddet gören, zekası küçümsenen cinsiyet gibi şekillendirilmiş de olsa aynı algı çeşidi, erkekleri de etkisi altına alabilmektedir. Erkekler üzerinde de oluşturulmaya çalışan algı, daha küçük yaşlarda erkek çocukların beyinlerine işlenmeye başlar (Spade, Valentine, 2011).

Aile içindeki iş bölümlerinde kız kardeş, ev işinden sorumluyken erkek kardeş, kamusal alana hazırlanır (Lambert & Raichle, 2000). Çünkü geleneksel toplumsal cinsiyet rollerine göre erkek çocuk, büyüdüğünde aile reisi olacaktır ve buna hazırlanması gerekmektedir (Laurie, 2004) Aile reisi olma durumu, beraberinde erkek gibi erkek olma durumunu da getirmektedir ve bu durumdaki beklentiler, özellikle eşcinsellik yönelimi olan erkeklerde olumsuz etkilere sebep olmaktadır (Reddy, 2005).

Araştırma, üniversite öğrencisi kadın ve erkeklerin, toplumsal cinsiyet algısının anksiyete ve öfke düzeyleri üzerindeki ilişkisini sayısal verilere dayanarak incelemekte ve yorumlayıcı bir teknikle, okuyucuya vermektedir. Bahsi geçen anksiyete: kaygı bozukluğu; öfke ise: kızgınlık (TDK, 2018) halini karşılamaktadır. Yöntem kısmı, deney gruplarının anksiyete ve öfke seviyelerini belirleyerek "Üniversite öğrencisi kadın ve erkeklerin, toplumsal

cinsiyet algısının anksiyete ve öfke düzeyleri üzerindeki ilişkisi var mıdır?” sorusuna cevap arayarak bu iki psikolojik tutumla toplumsal cinsiyet algıları arasında bir korelasyona gidecektir.

Biyolojik bir kavram olan cinsiyetten farklı olan toplumsal cinsiyet aslında, değerlerle işlenmiş bir sistemden ibarettir. Bu sistem içerisinde bazı insanlar, cinsiyetlerin ne yapıp ne yapmayacağına karar veren bir mekanizma haline gelir. Giyim tarzından, iş seçimine kadar birçok alan bu mekanizmanın etkisi altına girebilmektedir. Hatta roller, öyle keskindir ki küçük çocukları bile eksenine dahil edebilmektedir. Tüm bu sosyalleşme süreçleri ise toplumsal cinsiyet algılarını değiştirebilmektedir (Butler, 2005).

Sorunun kökeninde her ne kadar ki ilk insan Adem ve eşi Havva anılsa da bazı antropoloji araştırmalarında (Reed, 2002), kökenler, mitolojiye ve anaerkil döneme kadar uzanmaktadır. Reed’e ve devamında Berktaş’ın (2016) da araştırmalarında görüldüğü gibi aslında toplumlar, anaerkil bir düzende yaşamaktaydı. Anaerkil dönemlerde erkeklerin sadece cinsel amaçla çadırlara alınıp üremesi, erkeklerde yoğun bir nefreti başlatmıştı (Berktaş, 2016).

Antik Mısır’da meydana gelen ensest bir evlilikten sonra Osiris ve Isis kardeşler, dünyayı ataerkiyle tanıştırmıştı. Isis, tanrının çocuğu diye nitelendirdiği “Horus” adındaki erkek bebeğini kucakladığı görsel, bakire Meryem’in, İsa’yı kucağına aldığı görselle benzetilmektedir (McGee, 2011).

İkisinin de kollarında birer erkek çocuk vardı ve ikisi de ilahi kadınlardı. Bunun yanında daha eskiye doğru gidilince, İncil’de Havva’nın, Adem’in yardımcısı olarak gösterilmesi (Yaratılış 2:18) hatta semavi dinlerin hepsinde, Adem’in kaburgasından çıkması, kadını ikinci plana atan detaylar olmuştur. Kadın, doğurmamış ama doğurulmuştur, hem de bir erkek tarafından kaburgadan çıkarılarak. Bu durum, aynı zamanda bir tabiiyet de içermektedir. Yani Havva, Adem’e aittir (Reed, 2012).

2.1.1. Toplumsal Cinsiyet Algısı Kuramları

Toplumsal cinsiyetle ilgili kuramlar, temelinde cinsiyet ayrımcılığını yani cinsiyetçiliği konu almaktadır (Lane, 2004). Ortaya atılan kuramlar ise, bir cinsiyetin diğer bir cinsiyet üzerindeki egemenliğine eleştirilerde bulunur (Kandiyotti, 2000).

2.1.1.1. Psikanalitik Kuram

Toplumsal cinsiyetteki ilk kuramsal çerçeve, Freud'un Psikanalitik Kuramıdır. Freud'un belirtmiş olduğu psikanalitik kurama göre, cinsiyetler özdeşleşme yöntemiyle kimliğine kavuşmaktadır. Diğer bir deyişle çocuklar, kendi cinsinden olan ebeveynleri ile özdeşleşmekte ve onların rollerini benimsemektedir (Çıtak, 2008).

Sigmund Freud bu bilgi ışığında, kişiliğin gelişiminde beş dönem olduğunu ileri sürmüştür: oral dönem: 0-1 yaş, anal dönem: 1-3 yaş, fallik dönem: 3-5 yaş, latent dönemi: 5-12 yaş, genital dönem: 12 yaş ve sonrası. Freud tüm bu dönemlerin olgunlaşma yanında cinsiyet kimliğini de inşa ettiğini vurgulamaktadır (Akyüz, 2005).

2.1.1.2. Biyolojik Kuram

Biyologlara göre, kadının çocuk bakımından dolayı eve bağlı kalması doğal bir olaydır, ancak güncel olarak bu durum, klasik rol anlayışını sekteye uğratmaktadır. Kadınlar artık doğum kontrol yöntemleriyle gebelikten korunabiliyor veya çocuk bakımını babaya bırakabiliyor (Undry, 2000).

2.1.1.3. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramına göre çocuklar, algılanan farklara göre davranmaktadırlar. Bu kuramda çocuk, kendisine atfedilen role uyumlu olarak gelişimini sürdürür ancak bunu yaparken sıklıkla taklit yeteneğini de kullanır ve bu durum, öğrenme becerisi açısından önemli bir basamaktır (Evin Gencel, 2006).

Bu öğrenme kuramı, toplumdan topluma farklılık gösterebilir ve şiddeti bölgesel olarak değişebilir. Örneğin, ataerkinin hakim olduğu düzenlerde kız çocukları, daha sessiz ve itaatkar bireyler olarak yetiştirilmeye çalışılır (Yeşilyaprak, 2017).

2.1.1.4. Bilişsel Gelişim Kuramı

Bu kuramda bireyler, çevreden öğrendiği bilgileri gruplandırmaktadır. Bu sayede, sosyal öğretileri düzenlemektedir. Kuramın toplumsal cinsiyete uyarlanması ise cinsiyet, bilişsel olarak düzenlenmektedir. Çocukların cinsiyet farkını algılamaları üç evrede gerçekleşmektedir. Bunlar: İlk evre - 2-2,5 yaş: Cinsiyet farkını algılama, ikinci evre - 3,5-4,5 yaş: cinsiyet sabitliğini kazanma, üçüncü evre - 4,5-7 yaş: cinsiyetle ilgili kalıplaşmış tutumları öğrenmedir (Nicolopoulou, 2004).

2.1.1.5. Toplumsal Cinsiyet Şeması Kuramı

Sandra Bem'in geliştirmiş olduğu "toplumsal cinsiyet şeması" adlı kuram, hem bilişsel gelişim kuramının cinsiyetlere göre ayrılmasını, hem de sosyal öğrenme kuramının toplumsal cinsiyet rollerini getirmesi ile ilgili bilgileri içermektedir. Bu kuramda çocuk, cinsiyet farklılığını gözlemler ve analiz eder.

Bem (1981), kadınsı ve erkeksi özelliklerindeki farklılıklarına göre bireyleri, dört gruba ayırmıştır. Bunlar: Kadınsı: Kadınsı özellikleri, erkeksi özelliklerinden daha fazla; erkeksi: Erkeksi özellikleri, kadınsı özelliklerinden daha fazla; androjen: Hem kadınsı hem de erkeksi özellikler taşıyanlar; belirsiz: Ne kadınsı ne de erkeksi özellikler taşıyanlardır (Pehlivan, 2017).

2.1.1.6. Bilişsel Yaklaşım

Bilişsel yaklaşım davranışları anlama ve açıklamada bilişe önem veren bir yaklaşımdır. Bu kuram, içsel çevre olaylarının yanı sıra kişide; temel faktör olan düşünce ve algılar da görev almaktadır. Biliş terimi, "bilgi" yi ifade eder, "bilişsel süreç", "Bilişsel yaklaşım"ı vurgulamaktadır (Bugental, 2000). Toplumsal Cinsiyete Yönelik Bilişsel Yaklaşım Kuramı, zihinsel şema ve toplumsal deneyimin toplumsal cinsiyet rol davranışlarını yönlendirmedeki etkileşimini önermektedir. Bilişsel yaklaşım çocuğun "anlayışını" vurgulamaktadır. Bir çocuğun anlayışı, bir fenomeni algıladığı ve ele aldığı yoldan bahsetmektedir (Holden, 2000).

Cinsiyet hakkındaki bilgiler, cinsiyete ilişkin inanç kümeleri şeklinde düzenlenmiştir, yani toplumsal cinsiyet şeması (çoğul şema veya şemalar), çocuğun toplumsal cinsiyetle ilgili bilgileri anladığı rehberleri düzenleyen ve düzenleyen bir zihinsel çerçeve oluşturur. Örneğin: hangi oyuncakların kızlar için olduğu ve hangi oyuncakların erkekler için olduğu, davranışları yönlendiren şemaları içermektedir. Başka bir örnekle bir çocuk, ailesine saygı duyulduğu zaman, kadınları saygın bir varlık olarak algılayacaktır; Kadınların dövüldüklerini ve kötü muameleye maruz kaldıklarını gördükleri takdirde, onları düşük jenerasyon olarak algılayacaklar (O'hara, 2002).

Kohlberg'in Bilişsel Gelişim Kuramı: Toplumsal Cinsiyet Sabitliği kavramı: Çocuklar toplumsal cinsiyetleri, başka bir şeyi anladıkları gibi anlarlar. Çocuklar, cinsiyetten kişilerle deneyimlerini yaşarlar, deneyimlerini düşünürler, erkek ve kadınların ne türden zihinsel notaları yapmışlar ve kendi cinsiyetleri tarafından gerçekleştirilen davranışları benimserler. Çocuklar kendi cinsiyetlerini kendileri yazmaktadır. Kendileri ve başkalarının sınıflamasını erkek veya kadın olarak sınıflandırır ve bu sınıflandırmanın etrafındaki davranışlarını düzenlerler. Çocukların benimsedikleri toplumsal cinsiyet rolleri, bu sınıflandırma etrafında düzenlenmiştir. Kendi cinsiyetleriyle tutarlı davranışlar benimsenmiştir. Bu, dil, kıyafet, oyuncak kullanımlarına da yansıtılmıştır (Aboud, 2003).

Kohlberg'e göre, toplumsal cinsiyet rollerinin kazanılması, cinsiyet sabitliğinden, yani çocuğun annesinin sürekli değişmediğine dair bir anlayıştan kaynaklanır. Genderconstancy, modern literatürde cinsiyet kategorisi hesaplama olarak da bilinir. Cinsiyete uygun davranışlar, cinsiyetin kişiliğin kalıcı bir özelliği olduğunu fark ettikten sonra ortaya çıkar. Cinsiyetin devamlılığı 3-7 yaş arasında ortaya çıkar. Cinsiyetin sabit kalması, Kohlberg'e göre cinsiyet yazımının anahtarıdır. Toplumsal istikrar, bir kerede meydana gelen bir olgu değildir. Üç aşamada gerçekleşir (Abrams 2005): Toplumsal cinsiyet şemasının kademeli gelişim süreci: 2-3 yaş Tanımlama döneminde çocuklar cinsiyet değiştirmenin mümkün olduğuna inanırlar, karşı cins kıyafetleri giyerler. Hanehalkı cinsiyeti stereotipleri: (kullanılan mekanik aletle baba ve anne için çalışılır ve etiketleme öğrenilir. 3.5-4.5 - Cinsiyet kararlılığı döneminde, cinsiyet karardır, değişmez. Yaşlı akranlar ve kardeşler, toplumsal cinsiyet rollerinin sosyal öğrenimi için modellerdir ve erkekler sosyal olarak kız gibi etiketlenmiş oyuncaklarla oynayabilir ama sonunda onlara sahip olmayacağını bilir. 4,5-7 Cinsiyet tutarlılığı döneminde, cinsiyet stabildir. Çocuklar aynı cinsiyete değer verir ve taklit eder. Bu dönem ise, cinsiyet rollerinin gelişmesine yol açar (Baron, 2006). Okul öncesi eğitimciler tarafından toplumsal cinsiyet rollerinin öğrenilmesi, cinsiyet rolleri hakkında bir fikre sahiptir. Ancak bu dönemde bilişsel deneyimleri basittir, karmaşık değildir. Daha basit terimlerle, yani somut düzeyde görürler (Pehlivan, 2015). Erkek ve kadınları, görünüşleri ve yüz değeri hakkında karar verdiklerinden, tam karşıt olarak görürler; örneğin, farklı şekilli gözlüklere dökülen suyun hacminin değiştiğini düşünmek veya şekli değiştiğinde hamuru hacminin değiştiği gibi bilişsel kavramları daha iyi algırlar (Brenick ve ark., 2010).

Okul öncesi çocukların bilişsel kalıpları egosentrik ve statiktir. Çocuklar, erkek-kadın ayrımlarının basitleştirilmiş bir kavramını geliştirir ve sonra onu evrensel olarak uygularlar. Çocuklar, çeşitli toplumsal cinsiyet rollerinin ne olması gerektiğini betimleyen bir betik oluştururlar ve sonra entellektüel olarak bu metni takip ederler (Cameron, 2001).

Kendini toplumsallaştırma kavramı, kendi toplumsal cinsiyet rollerinin sosyalleştirilmesindeki baş aktörlerdir ve aktif ajanlar olarak hareket ederler. Kendiliğinden sosyalleşme üç aşamalı bir süreçtir: 5-6 yaş civarında çocuklar kendilerini erkek ya da kadın olarak sınıflandırmayı öğrenirler. Bu durum, kalıcı bir nitelik olarak kabul görmüştür. Çocuklar, kendileri ile özdeşleştirdikleri özellikleri ve davranışları değerlemek için bu kategorileştirme tarafından motive edilirler. Katılımcılara kendi davranışlarını, kendi kültürlerinde cinsiyete uygun olarak kabul edilen davranışları ile getirmeye çalışırlar. Çocuklar, cinsiyet davranışlarını tanımlayıp not eder ve cinsiyet kimliklerini tespit eder (Zeepedia, 2018).

2.2. ANKSİYETE

Kaygı bozukluğu olarak tanımlanan DSM-IV kriterli anksiyete, Obsesif Kompulsif Spektrum, Travma Sonrası ve Disosiyatif Bozukluklar Çalışma gruplarını da ilgilendiren bir konudur (Graske ve ark., 2009). Araştırmalar, anksiyete bozukluklarının kendilerini tanımlayan ve onları duygudurum bozukluklarından ayıran ve / veya endişe ile korku bozukluğu arasında ayırım yapan özellikleri üzerinde durmuştur. Çünkü anksiyete, korkuyla neredeyse benzer semptomlar göstermektedir (Davison, 2008). Korku ve kaygı tanımı ise, büyük ölçüde karıştırılmaktadır. Barlow, anksiyeteyi, muhtemel, yaklaşan olumsuz olaylar için hazırlık ile bağlantılı bir fütüristik ruh hali olarak tanımlamaktadır ve ona göre korku, mevcut veya yakın bir tehlikeye (gerçek veya algılanan) karşı bir alarm tepkisidir (Barker, 2003).

İnsan korkusunun ve kaygısının bu görüşü, hayvan yaklaşma sürekliliği ile karşılaştırılabilir. Yani, bir yırtıcı hayvan saldırısı sırasında bir hayvanın durumuna karşılık gelen korku iken; yırtıcı hayvanların yırtıcı olmayanlarla etmeden oluşturdukları tepki ise kaygıdır (Bouras ve Holt, 2007).

Lang (2009), korku ve kaygı belirtilerini üç yanıtli bir sisteme sınıflandırmıştır: sözel-öznel, açık motor eylemler ve somato-işsel aktivite. Bu sistemde, kaygı ve korku tanımlarına göre, kaygı belirtileri endişe (sözel öznel), kaçınma (açık motor eylemleri) ve kas gerginliği (somato-visseral aktivite) içerir.

Korku semptomları, yakın tehdidin (sözel-öznel), kaçış (overt motor) ve terleme, titreme, kalp çarpıntısı ve bulantı (somato-visseral) gibi fiziksel semptomlarla sonuçlanan güçlü otonomik dalgalanma düşüncelerini içerir. Daha da önemlisi, bu tanımlamalar, yanıt vermenin devamlılığı üzerine farklı yerlerde bulunan korku ve endişe prototiplerini temsil etmektedir. Böyle bir süreklilik boyunca, korku ve kaygı semptomları farklılaşmaya ve değişen derecelere yaklaşmaya eğilimlidir (Graske ve ark., 2009).

Anksiyetenin DSM 5 tanı kriterleri ise şöyle belirtilmiştir:

En az 6 ay süreyle, hemen her gün, birçok olay ya da etkinlik hakkında (iş başarısı, okul başarısı vs.) aşırı kaygılanma ve kuruntulara (evham) kapılma

Kişi kendini kuruntulara kapılmaktan alıkoyamama

Kaygı ve kuruntu, aşağıdaki 6 belirtiden en az üçüne eşlik eder:

not: çocuklarda sadece bir tanesinin olması yeterlidir.

1- huzursuzluk, aşırı heyecan duyma ya da endişe (sürekli diken üstünde olma)

2- kolay yorulma

3- düşüncelerini odaklayamama ya da zihnin durmuş gibi olması,

4- irritabilite

5- kas gerginliği

6- uyku bozukluğu (uykuya dalmakta ve sürdürmekte güçlük çekme, huzursuz ya da dinlendirmeyen uyku)

Kaygı, kuruntu ve fiziksel yakınmalar klinik açıdan belirgin bir strese ya da toplumsal, mesleki alanlarda yada önemli diğer işlevsellik alanlarında bozulmaya neden olur.

Bu bozukluk, bir maddenin (örn. kötüye kullanılabilen bir madde, bir ilaç) ya da başka bir sağlık durumunun (örn. hipertiroidi) fizyoloji ile ilgili etkilerine bağlanamaz.

Bu bozukluk, başka bir ruhsal bozuklukla daha iyi açıklanamaz (DSM 5, 2014).

2.3. ÖFKE

Öfke, evrensel bir insan olgusudur yalnız, sevgi dolu veya yorgun hissetmek kadar basittir. Yeni doğmuş bir bebeğin ağlaması bile öfkeli bir davranıştan ibarettir. Bireyler öfkelendiğinde ise, sonuçlar bazen ürkütücü olabilmektedir (Videbeck, 2006). Öfkeyi kaçınılmaz kılan dört efsane vardır:

Efsane 1: Öfke biyokimyasal olarak belirlenen bir olaydır.

Efsane 2: Öfke ve öfke insanda içgüdüselidir.

Efsane 3: Hayal kırıklığı saldırganlığa yol açar.

Efsane 4: Sağlık için gereklidir (Adeniran, 2002).

Öfke bir duygudur, hem de doğal bir duygudur, güvenliğe, esenliğe ve mutluluğa karşı oluşabilecek bir insan tepkisidir. Herkes öfke yaşar ve bazı insanlarda diğerlerinden daha yoğun ve sık görülür. Öfke, insan ırkının bildiği en yaygın duygulardan biri olmasına rağmen, az sayıda insan bu duyguya tam bir etkililikle tepki vermede beceriklidir (Brunch, 2000).

Birçok insan, gösterdiği tepkileri kontrol altına almakta güçlük çekmektedir. Bu cevaplar yapıcı veya yıkıcı davranışa dönüşebilmektedir. Bizi kızdıran şeyleri tanımak, bu duyguyla baş etmenin daha iyi yollarını bulmamıza yardımcı olabilir (Balsam ve ark., 2007).

Peterson ve Seligman (2002), öfke tanımını şöyle özetlediler:

- Güçlü bir hoşnutsuzluk ve düşmanlık hissidir
- Yaralanma ya da yanlılık / erdem eksikliği duygusuyla uyandırılmaktır
- Başlangıçta üzüntü hissiyle ilişkilidir

- Daha sonra intikam düşüncesiyle zevkle ilişkilendirilebilir.
- Bir ilişkide çözülmemiş çatışma zamanlarında bir göstergedir (Adeniran, 2002).

Yukarıdaki öfke tanımınlarından da anlaşılacağı gibi, öfke her zaman negatif bir durum değildir, ancak öfkenin kontrol edilemez düzeylere gelmesi ise büyük sorunlara yol açabilmektedir. Öfke ile başa çıkma olumlu yönde olumsuz duyguları perspektif haline getirmeyi kolaylaştırır (Day ve ark., 2012).

Öfkeyi olumsuz yönde ifade etmek, şiddet ve öfke gibi çeşitli sağlıksız davranışlara yol açar. Kontrolden çıkan öfkeli birey, çevreye zarar verebilir. Öfke açıkça düşünme ya da hareket etme yeteneğine müdahale ettiğinde, bu birey için gereksiz sorunları davet etmeye neden olabilir (Hall, 2008).

Eagly ve ekibi (1986) yapılan bir araştırmada, saldırgan davranışlarda cinsiyet farklılığı incelenmiş ve erkeklerin kadınlardan ortalama olarak biraz daha agresif olduğunu bulmuştur. Özellikle, erkeklerin kadınlardan daha fazla saldırgan olma eğilimi, psikolojik ya da sosyal zarara neden olan öfketan daha çok fiziksel yaralanma yaratan öfketa daha belirgindi. Öfke cinsiyet farklılıklarının, toplumsal cinsiyet rollerinin ve diğer toplumsal rollerin yönleri olarak öğrenilen saldırganlığın algılanan sonuçlarının bir işlevi olduğu ileri sürülmektedir. Yine toplumsal cinsiyet rollerine bağlı olarak kadınlarda depresyon ve anksiyete de görülebildiğini de söyleyerek yine araştırmayı güçlendirmiştir (Pico-Alfonso ve ark., 2006).

Chalek'e göre (2009) kadınlara verilmiş olan toplumsal cinsiyet rolleri, birçok ruhsal probleme davetiye çıkarmaktadır ve bahsi geçen problemlerden birinin anksiyete olması da yine benimle benzer bir sonuca varmıştır. Kadınların toplum içerisinde bir dizi rolü üstlenmeleri beklenir: eş, anne, ev hanımı, çalışan ya da yaşlı bir ebeveyne bakıcı olmaları gibi. Bu kadar çok rolün taleplerini aynı anda karşılamak, seçeneklerin önceliklendirilmesi gereken stresli durumlara yol açabilmektedir. Kadınların anlamlı ilişkiler kurma yeteneği, strese karşı bir tampon olmakla birlikte, aynı zamanda stres kaynağı da olabilmektedir. Başka bir kişiyle ilgilenmek, o kişinin fiziksel veya duygusal olarak iyi olmadığı anlarda stresli bir hal alabilmektedir. Birçok aile, kadın

üyelerin artık kendi kendine yetmeyen yaşlı ebeveynlere bakacağını kabul etmektedir (Fernandez, 2008). Sonuç olarak, kırklı yaşlarında veya ellili yaşlarındaki birçok kadın, üniversite çağındaki çocukların ihtiyaçları ile bağımlı ebeveynlerin ya da kayınbiraderin ihtiyaçları arasında sıkışmaktadır. Bu ağır yüklerden kaynaklanan kişilerarası çatışmalar, strese veya düşük benlik saygısına neden olabilmektedir. Kadınlar ayrıca başarısızlıklarını, sıcaklık ve empati gibi geleneksel kadınsı niteliklerini yerine getirme konusunda başarısızlık gösterebilmektedir ve bu durum da yine kaygılı bir hayata sebep olabilmektedir. Katı cinsiyet rollerine bağlı olan erkekler de, kişilerarası ilişkilerde, özellikle samimi ilişkilerde dezavantajlıdır. Duygusal ifadelerden kaçınılırlar ya da otoriter ve düşmanca davranışlarda bulunırlar. Bu davranışlar, sosyal izolasyon, zarardan kopma ve sağlıklı ilişkilerde katılım risklerini artırmaktadır (Chalek, 2009).

Maschke'ye göre (1997) kadınların genelinde toplumsal cinsiyet rollerinin kabulüyle gelen kadınlardaki öfke kontrolü, en çok seks işçilerinde yoğundur. Bu gruptaki kadınlar, çok fazla saldırganlığa uğramalarına rağmen öfke kontrolleri çoğunlukla yüksek gözlemlenmiştir. Maschke'ye göre, fuhuş sektörü en çok saldırganlık olaylarının yaşandığı alandır. Bu sektördeki kadınlar, sıkça fiziksel ve psikolojik saldırganlığa uğramaktadır ve bu gibi haksızlıklar karşısında, öfkelerini kontrol etmeyi başarmaktadır (Ortega ve ark., 2002).

Chapleau ve ark. (2007) yürüttükleri bir araştırmada, kadınlara ve erkeklere yönelik toplumsal cinsiyet ayrımcılığının, tecavüz mitinin kabulüyle ne kadar ilişkili olduğunu belirlediler. Kadınlara karşı düşmanca cinsiyetçilik, tecavüz mitinin kabulü ile pozitif olarak ilişkiliydi. Dahası bu araştırmada, kadın katılımcılar için erkeklere yönelik yüksek maternalizm daha yüksek tecavüz efsane kabulüne karşılık geldi. Bu çalışma, hem kadınlara hem de erkeklere yönelik cinsiyetçi inançların tecavüz efsanelerinin desteğini arttırdığını göstermiştir (Chapleau ve ark., 2007). Silván-Ferrero ve Lopez'in İspanya'da birlikte yürüttüğü çalışma (2007), gençlerde cinsiyetçi tutumları araştırmayı ve bu ideolojilerin erkek ve kız çocuklarının ev işlerine katkısının rolünü araştırmaya yönelikti. Sonuçlar kızların ev işlerine erkeklerden daha fazla katkıda bulunduğunu gösterdi. Ek olarak, karşılaştırma analizleri, kadınlara

yönelik cinsiyetçiliğin anlamlı olduğunu göstermiştir. Bu sonuç cinsiyetçi ideolojilerin cinsiyetler arasındaki kurulu farklılıkları sürdürmedeki yerini göstermektedir (Silván-Ferrero ve Lopez, 2007).

Glick ve Fiske (2011), kadınlara karşı sadece düşmanlık değil, cinsiyetçilik teorisi de sunmuştur. Bu teori, düşmanca ve “hayırsever” cinsiyetçiliği (her biri güç, cinsiyet farklılaşması ve cinsellik meselelerini ele alır) arasında ayrım yapar. Hayırsever cinsiyetçilik, geleneksel rollerde kadınlara karşı pozitif (cinsiyetçi için) tutumları kapsar: koruyucu paternalizm, kadınların idealleştirilmesi ve samimi ilişkiler arzusu. Düşmanca cinsiyetçilik, her boyuttaki negatif eşdeğerleri kapsar: dominant paternalizm, aşağılayıcı inançlar ve heteroseksüel düşmanlık. Her iki cinsiyetçilik biçimi de ataerkilliği haklı çıkarmaya ve sürdürmeye hizmet etmektedir ve amacı tezle paralel olarak geleneksel cinsiyet rollerini halka mal etmektir (Glick ve Fiske, 2011). Yeni araştırmalar, hayırsever cinsiyetçi erkekler gibi birçok kadının neden bu kadınların erkeklerin paternalist ve şövalye tutumlarını, potansiyel bir ilişkiye girme ve yatırım yapma istekliliğinin göstergesi olarak yorumladığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma ise, farklı cinsellik türlerini tartışmak ve kadınların cinsiyetçi erkeklere ilgi göstermesinin diğer potansiyel nedenlerini hızla gözden geçirerek bunun da yine toplumsal cinsiyet rollerinin ilişkiler üzerindeki belirleyici rolünü saptamıştır (Gul, Kupfer, 2018).

2.4. Üniversite Öğrencisi Kadın Ve Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Algısının Anksiyete Ve Öfke Düzeyleri Üzerindeki Etkisi İncelenmesi

Patriyarşi erkeğin egemenliğini konu alan ve bu sistem içinde kadına yönelik ayrımcı bir bürokrasi sürdüren bir düzendir. Bu rejim temelini, olumsuz bir toplumsal cinsiyet algısından almaktadır. Bu durumun, sıkça gözlemlendiği yerlerden biri de üniversite kampüsleri olmaktadır (Alptekin, 2014). Yeni bir yere taşınmak, yeni bir işe başlamak veya bir test yapmak konusunda endişe duymak normaldir, ancak kaygının ileri seviyede olması ise, anksiyete bozukluğu olarak ifade edilir. Anksiyete, insan hayatını olumsuz etkileyen bir rahatsızlıktır (Barlow, 2002). Öfke ise, kasten yanlış yaptığı düşünülen birine

karşı beslenen düşmanlık duygusunu ifade etmektedir (APA, 2017). Bu tez, öğrencilerin anksiyete ve öfke düzeylerini incelerken bu seviyeleri, toplumsal cinsiyet algısı seviyeleriyle karşılamayı hedeflemektedir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma üniversitede öğrenim gören kadın ve erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarının, anketsiyete ve öfke düzeyleri arasındaki ilişkin saptanması amacıyla yapılmış tanımlayıcı bir araştırmadır.

3.2. Araştırmanın Evreni

Araştırma evrenini, KKTC Lefkoşa ilçesinde faaliyet gösteren Yakın Doğu Üniversitesi'ndeki öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırma evreninde yer alan tüm öğrencilere ulaşıp tam sayım yapılamayacağından dolayı 100 kadın ve 100 erkek öğrenci olacak şekilde gelişigüzel örneklem seçilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla; Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzı Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1. Sosyo-Demografik Bilgi Formu

Öğrencilerin sosyo-demografik bilgilerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış 20 soruluk sosyo-demografik bilgi formu kullanılmıştır. Sosyo-demografik bilgi formunda öğrencilerin cinsiyet, yaş, uyruk, eğitim, seviyesi ve bölüm gibi tanıtıcı özelliklerinin yanında cinsiyetçilikle ilgili sorularda bulunmaktadır.

3.3.2. Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ)

Örnekleme dahil edilen öğrencilerin cinsiyet algılarının belirlenmesinde Atınova ve Duyan (2013) tarafından Türkçe olarak geliştirilen “Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ)” ölçeği kullanılmıştır. Yanıtlayıcıların cinsiyete yönelik algılarının ölçülmesi amacıyla geliştirilmiş olan ölçek olumlu ve olumsuz toplam 25 önermeden meydana gelmektedir. Ölçekte bulunan 1, 3, 5, 7, 8, 11, 13, 14, 22, 23 numaralı 11 önerme olumlu olup; “tamamen katılıyorum yanıtı için 5 puan”, “katılıyorum yanıtı için 4 puan” “kararsızım yanıtı için 3 puan”, “katılmıyorum yanıtı için 2 puan” ve “tamamen katılmıyorum yanıtı için 1 puan” şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekte bulunan 2, 4, 6, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ve 25 numaralı toplam 15 önerme ise “tamamen katılıyorum yanıtı için 1 puan”, “katılıyorum yanıtı için 2 puan” “kararsızım yanıtı için 3 puan”, “katılmıyorum yanıtı için 4 puan” ve “tamamen katılmıyorum yanıtı için 5 puan” şeklinde ters olarak puanlanmaktadır. TCAÖ ölçeğinde alınabilecek olan en düşük puan 25, alınabilecek olan en yüksek puan ise 125’tir. Bu ölçekten alınacak olan yüksek puan bireyin toplumsal cinsiyet algısının yüksek olduğunu göstermektedir.

Altınova ve Duyan’ın (2013) yapmış oldukları geçerlilik çalışmasında saptanan faktör analizi sonuçlarına göre TCAÖ’nin tek boyutlu bir faktör yapısına sahip olduğu görülmüştür. Ölçeğin güvenirliğinin incelenmesi kapsamında uygulanan güvenirlik testleri incelendiğinde, TCAÖ’nün cronbach alfa katsayısının 0,872 bulunduğu görülmüştür.

Bu araştırmada da araştırma tarafından toplanan verilerin güvenirlik olup olmadığı yapılan iç tutarlılık testi ile incelenmiştir. Öğrencilerden toplanan verilere ilişkin Cronbach alfa değeri 0,867 bulunmuştur.

3.3.3. Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği (SÖ-ÖT)

Araştırmada öğrencilerin öfke durumlarının ve öfke tarzlarının ölçülmesi amacıyla Özer (1944) tarafından geliştirilmiş Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği (SÖ-ÖT) kullanılmıştır.

Sürekli Öfke-Öfke Tarzları (SÖ-ÖT) ölçeğinde toplam 34 madde yer almaktadır. Ölçek iki bölümden oluşmakta olup, ölçeğin ilk bölümünde yer alan 10 önerme bireylerin sürekli öfke durumlarının ölçülmesinde kullanılmaktadır. İkinci bölümde yer alan 24 önerme ise bireylerin öfke tarzlarının ölçülmesinde kullanılmaktadır. Ölçekte yer alan 34 önermeye verilen yanıtların puanlanması; “hiçbir zaman yanıtı için 1 puan”, “bazen yanıtı için 2 puan”, “çoğu zaman 3 puan” ve “her zaman yanıtı için 4 puan” verilerek yapılmaktadır.

Özer (1994)’in yaptığı geçerlik ve güvenirlik çalışması sonuçları incelendiğinde, ölçeğin sürekli öfke, öfke içte, öfke dışı ve öfke kontrol olmak üzere toplam 4 alt boyuttan oluştuğu görülmüştür. Ölçekte bulunan S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S9, ve S10 numaralı önermeler sürekli öfke alt boyutunu oluşturmaktadır ve sürekli öfke alt boyutundan alınan puanlar bu önermelere verilen yanıtların toplanması ile hesaplanmaktadır. Ölçekte bulunan öfke içte alt boyutuna ilişkin sorular; S13, S15, S16, S20, S23, S26, S27 ve S31 numaralı sorulardır. S12, S17, S19, S22, S24, S29, S32, S33 numaralı sorular öfke dışı ve S1, S14, S18, S21, S25, S28, S30 ve S34 numaralı sorular ise öfke kontrol alt boyutunu oluşturmaktadır ve bu alt boyutlara ilişkin toplam puanlar ilgili soruların toplanması ile elde edilmektedir. Sürekli Öfke-Öfke Tarzları (SÖ-ÖT) ölçeğinin güvenirlik çalışması kapsamında Cronbach alfa iç tutarlılık testi yapılmıştır. Ölçeğin güvenirlik çalışmasına dair sonuçlar incelendiğinde, ölçekte yer alan sürekli öfke alt boyutuna ilişkin hesaplanan iç tutarlılık katsayısının 0,79 oldu, öfke içte alt boyutu için 0,78 ve öfke kontrol alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık değerinin 0,84 olduğu görülmüştür.

Araştırmacı tarafından öğrencilerden elde edilen verilerin güvenirliliğinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan Cronbach alfa iç tutarlılık testi sonucunda; ölçekte yer alan sürekli öfke alt boyutu için alfa değeri 0,77, öfke içte alt boyutu için 0,73 ve öfke kontrol alt boyutu için hesaplanan alfa değerinin 0,79 olduğu belirlenmiştir.

3.3.4. Beck Anksiyete Ölçeği

Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin kaygı düzeylerinin incelenmesi amacıyla 1997 yılında Beck tarafından geliştirilmiş Beck Anksiyete Ölçeği kullanılmıştır.

Beck Anksiyete Ölçeği bireylerin kaygı seviyelerinin ölçülmesi amacıyla kullanılan 21 maddelik bir ölçme aracıdır. Envantere verilen yanıtların puanlanması; “hiç yanıtı için 0 puan”, “hafif düzeyde (beni pek etkilemedi) yanıtı için 1 puan”, “orta düzeyde (hoş değildi ama katlanabildim) için 2 puan” ve “ciddi düzeyde (dayanmakta çok zorlandım) yanıtı için 3 puan” verilerek yapılmaktadır. Ölçeğe ait toplam puan hesaplanırken, ölçekte bulunan 21 maddeye verilen yanıtlar toplanır. Beck Anksiyete Ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 0 iken ölçekten alınabilecek en yüksek puan 63’tür. Beck Anksiyete Ölçeğinden alınacak olan yüksek puan, yanıtlayıcının kaygı düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde; Beck Anksiyete Ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının 0,85 ile 0,94 arasında değiştiği görülmüş olup, bu çalışmada toplanan veri setine ait iç tutarlılık değeri 0,917 bulunmuştur.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın evrenini, Yakın Doğu Üniversitesi’ndeki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, Yakın Doğu Üniversitesi öğrencileri arasında yürütülecektir. Bu çalışmanın yöntemi, random 200 kişiden oluşan anket çalışması olacaktır. Anket katılımcıları, 100 kadın, 100 erkek öğrenci olarak seçilecektir. Bu araştırmanın tek şartı, öğrenci olmaktır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla; Sosyo-Demografik Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzı ölçekleri kullanılacaktır.

3.5. Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi

Araştırmada anket formundan sağlanan verilerin istatistiksel açıdan analiz edilmesi amacıyla IBM Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 24.0 yazılımından yararlanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik özelliklerinin, toplumsal baskıya ve cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre dağılımı frekans analizi ile belirlenmiştir.

Kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar için hesaplanan ortalama, standart sapma, alt ve üste değer gibi betimsel(tanımlayıcı) istatistikler gösterilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik özelliklerinin, toplumsal baskıya ve cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasında puanlar normal dağılıma uyduğu için parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Veri setinin normal dağılıma uyuma durumu Shapiro-Wilk(S-W) testi, QQ grafiği ve ölçek puanlarına ait çarpıklık-basıklık(skewness-kurtosis) değerleri ile incelenmiştir. Kullanılan karşılaştırmalarda bağımsız değişken iki gruptan oluşuyorsa bağımsız örneklem için student t testi, üç ve daha fazla gruptan oluşuyorsa ise ANOVA(varyans analizi) kullanılmıştır. ANOVA(varyans analizi) sonuçları doğrultusunda bağımsız değişkende yer alan gruplar arasında anlamlı bir fark bulunması halinde, post-hoc bir test olan Tukey testi ile farkın hangi gruplardan kaynaklandığı belirlenmiştir. Kadın ve erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişkin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, yaş, eş ya da partnerinin olması, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını yordama durumu doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özelliklerine, Toplumsal Baskıya Ve Cinsiyetçiliğe Maruz Kalma Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 1.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Yaş Grubu						
18-22 yaş arası	48	48,0	24	24,0	72	36,0
23-26 yaş arası	29	29,0	47	47,0	76	38,0
27 yaş ve üzeri	23	23,0	29	29,0	52	26,0
Uyruk						
KKTC	19	19,0	22	22,0	41	20,5
TC	74	74,0	63	63,0	137	68,5
KKTC+TC	7	7,0	15	15,0	22	11,0
Eğitim seviyesi						
Lisans	95	95,0	86	86,0	181	90,5
Lisansüstü	5	5,0	14	14,0	19	9,5
Ekonomik seviye						
Düşük	20	20,0	14	14,0	34	17,0
Orta	64	64,0	50	50,0	114	57,0
Yüksek	16	16,0	36	36,0	52	26,0
Eş ya da partneri olması durumu						
Yok	24	24,0	25	25,0	49	24,5
Var	76	76,0	75	75,0	151	75,5
Birlikte yaşanan kişiler						
Aile	41	41,0	42	42,0	83	41,5
Ev arkadaşı	38	38,0	44	44,0	82	41,0
Yalnız	21	21,0	14	14,0	35	17,5
Dini inancı olması durumu						
Var	97	97,0	94	94,0	191	95,5
Yok	3	3,0	6	6,0	9	4,5
Dine verilen önem						
Hiç dindar değilim	2	2,0	9	9,0	11	5,5
Biraz dindarım	19	19,0	31	31,0	50	25,0
Orta düzey dindarım	41	41,0	28	28,0	69	34,5
Dindarım	38	38,0	32	32,0	70	35,0

Tablo 1.'de araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı sunulmuştur.

Tablo 1. incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin %48,0'inin 18-22 yaş arası, %29,0'unun 23-26 yaş arası ve %23,0'ünün 27 yaş ve üzeri yaş grubunda olduğu, %19,0'unun KKTC uyruklu, %74,0'ünün TC uyruklu ve %7,0'sinin hem KKTC hem TC uyruklu olduğu görülmüştür. Kadın ğrencilerin %95,0'inin lisans, %5,0'i lisansüstü programlarda eğitim almaktadır. Kadın ğrencilerin %20,0'si ekonomik durumunun düşük, %64,0' orta ve %16,0'sı yüksek olduğunu ifade etmiştir. Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin %76,0'sı eş ya da partnerinin olduğunu, %41,0'i aile/kardeş/akraba ile, %38,0'i ev arkadaşıyla, %21,0'i ise yalnız yaşadığını belirtmiştir. Kadın ğrencilerin %97,0'si dini inancının olduğunu, %19,0'u biraz dindar, %41,0'i orta düzey dindar ve %38,0'i dindar olduklarını ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %24,0'ünün 18-22 yaş arası, %47,0'sinin 23-26 yaş arası ve %29,0'unun 27 yaş ve üzeri yaş grubunda olduğu, %22,0'sinin KKTC uyruklu, %63,0'ünün TC uyruklu ve %15,0'inin hem KKTC hem TC uyruklu olduğu saptanmıştır. Erkek ğrencilerin %86,0'sının lisans, %14,0'ünün lisansüstü programlarda eğitim aldığı, %14,0'ünün ekonomik durumunun düşük, %50,0'sinin orta ve %36,0'sının yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %75,0'i eş ya da partnerinin olduğunu, %42,0'si aile/kardeş/akraba ile, %44,' ev arkadaşıyla, %14,0' ise yalnız yaşadığını belirtmiştir. Erkek ğrencilerin %94,0' dini inancının olduğunu, %31,0'i biraz dindar, %28,0'i orta düzey dindar ve %32,0'si dindar olduklarını belirtmiştir.

Tablo 2.

Öğrencilerin toplumsal baskıya ve cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre dağılımı

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Toplumsal baskıya maruz kalma						
Maruz kalan	43	43,0	41	41,0	84	84,0
Maruz kalmayan	57	57,0	59	59,0	116	116,0
Cinsiyetçiliğe maruz kalma						
Maruz kalan	61	61,0	49	49,0	110	110,0
Maruz kalmayan	39	39,0	51	51,0	90	90,0
Cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme						
Gören	70	70,0	71	71,0	141	141,0
Görmeyen	30	30,0	29	29,0	59	59,0
Toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme						
Kabul eden	65	65,0	56	56,0	121	121,0
Kabul etmeyen	35	35,0	44	44,0	79	79,0
Kendisini kaygılı olarak tanımlama						
Tanımlayan	43	43,0	56	56,0	99	99,0
Tanımlamayan	57	57,0	44	44,0	101	101,0
Kendisini öfkeli olarak tanımlama						
Tanımlayan	54	54,0	48	48,0	102	102,0
Tanımlamayan	46	46,0	52	52,0	98	98,0
Toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme						
Düşünen	81	81,0	78	78,0	159	159,0
Düşünmeyen	19	19,0	22	22,0	41	41,0
Ayrımcılığa uğrayan cinsiyet (n1=81,n2=78)						
Kadın	81	100,0	75	96,2	156	98,1
Erkek	0	0,0	3	3,8	3	1,9

Tablo 2. incelendiğinde araştırmaya katılan kadın öğrencilerin %43,0'ünün toplumsal baskıya, %61,0'inin cinsiyetçiliğe maruz kaldığı, %70,0'inin cinsiyetçiliğe maruz kalan birilerini gördüğü saptanmıştır. Kadın öğrencilerin %65,0'inin toplumsal cinsiyet rollerini kabul ettiği görülmüştür. Kadın öğrencilerin %43,0'ü kendisini kaygılı olarak, %54,0'ü öfkeli olarak tanımlamaktadır. Kadın öğrencilerin %81,0'inin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşündüğü ve tüm kadınların toplumsal ayrımcılığa uğradığını düşündüğü saptanmıştır.

Erkek öğrencilerin %41,0'inin toplumsal baskıya maruz kaldığı, %49,0'unun cinsiyetçiliğe maruz kaldığı, %71,0'inin cinsiyetçiliğe maruz kalan birilerini gördüğü saptanmıştır. Araştırmaya alınan erkek öğrencilerin %56,0'sının toplumsal cinsiyet rollerini kabul ettiği görülmüştür. Erkek öğrencilerin %56,0'sı kendisini kaygılı olarak, %48,0'i öfkeli olarak tanımlamaktadır. Erkek öğrencilerin %78,0'inin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşündüğü ve %96,2'sinin kadınların toplumsal ayrımcılığa uğradığını düşündüğü saptanmıştır.

4.2. Kadın Öğrencilerin Cinsiyet Algısı, Öfke ve Anksiyete Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 3.

Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları

	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	100	100,03	15,87	59	123
Sürekli Öfke	100	21,88	5,20	12	35
Öfke İçte	100	17,09	4,06	8	28
Öfke Dışa	100	16,64	3,84	9	29
Öfke Kontrol	100	21,65	4,42	14	32
Beck Anksiyete Ölçeği	100	17,61	12,19	0	56

Tablo 3. Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarına ait tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur.

Kadın öğrenciler Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden $\bar{x}=100,03\pm15,87$ puan almış olup, ölçekten aldıkları en düşük puan 59, en yüksek puan ise 123 bulunmuştur.

Kadın öğrencilerin Sürekli Öfke- Öfke Tarzları ölçeğinde yer alan sürekli öfke alt boyutundan $\bar{x}=21,88\pm5,20$ puan, öfke içte alt boyutundan $\bar{x}=17,09\pm4,06$ puan, öfke dışta alt boyutundan $\bar{x}=16,64\pm3,84$ puan ve öfke kontrol alt boyutundan $\bar{x}=21,65\pm4,42$ puan aldıkları belirlenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları en düşük puanın 0, en yüksek puanın ise 56 olduğu tespit edilmiş olup, kadın öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden $\bar{x}=17,61\pm12,19$ puan aldıkları belirlenmiştir.

Tablo 4.

Kadın öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Yaş Grubu	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p	Fark
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	18-22 yaş arası	48	104,94	13,62	76	122	5,162	0,007*	1-2
	23-26 yaş arası	29	97,14	16,41	66	122			1-3
	27 yaş ve üzeri	23	93,43	16,90	59	123			
Sürekli Öfke	18-22 yaş arası	48	22,10	4,69	13	33	0,383	0,683	
	23-26 yaş arası	29	22,17	6,40	12	35			
	27 yaş ve üzeri	23	21,04	4,66	13	31			
Öfke İçte	18-22 yaş arası	48	17,10	4,01	10	28	0,004	0,996	
	23-26 yaş arası	29	17,03	4,15	8	24			
	27 yaş ve üzeri	23	17,13	4,24	10	23			
Öfke Dışta	18-22 yaş arası	48	16,56	4,25	11	29	0,133	0,876	
	23-26 yaş arası	29	16,48	3,70	9	23			
	27 yaş ve üzeri	23	17,00	3,18	10	22			
Öfke Kontrol	18-22 yaş arası	48	22,31	4,59	15	32	2,333	0,102	
	23-26 yaş arası	29	21,90	4,36	14	32			
	27 yaş ve üzeri	23	19,96	3,83	14	27			
Beck Anksiyete Ölçeği	18-22 yaş arası	48	20,63	12,01	1	56	2,937	0,058	
	23-26 yaş arası	29	14,93	10,85	0	49			
	27 yaş ve üzeri	23	14,70	13,12	0	52			

* $p<0,05$

Tablo 4.'te araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan ANOVA(varyans analizi) sonuçları sunulmuştur.

Kadın öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Bahse konu bu fark 18-22 yaş grubundaki öğrencilerden kaynaklanmaktadır. 18-22 yaş öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar 23-26 yaş arası ve 27 yaş ve üzeri yaş grubu öğrencilere göre anlamlı düzey yüksek bulunmuştur.

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin sürekli öfke-öfke tarzları ölçeğinde yer alan sürekli öfke, öfke içte, öfke dışa ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Yaş gruplarına bakılmaksızın kadın öğrencilerin sürekli öfke-öfke tarzları ölçeğinde yer alan sürekli öfke, öfke içte, öfke dışa ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanlar benzer bulunmuştur.

Araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin yaş gruplarına göre Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). 18-22 yaş grubunda yer alan öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar 26 yaş arası ve 27 yaş ve üzeri yaş grubu öğrencilere göre yüksek olsa da, Bahse konu bu fark anlamlı değildir.

Tablo 5.

Kadın öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Uyruk	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	KKTC	19	95,79	12,55	77	115	0,843	0,434
	TC	74	101,09	15,87	66	123		
	KKTC+TC	7	100,29	23,41	59	122		
Sürekli Öfke	KKTC	19	23,37	6,37	14	35	1,014	0,367
	TC	74	21,47	4,91	12	33		
	KKTC+TC	7	22,14	4,74	18	31		
Öfke İçte	KKTC	19	17,42	4,09	8	24	0,555	0,576
	TC	74	17,15	4,01	10	28		
	KKTC+TC	7	15,57	4,86	10	22		
Öfke Dışa	KKTC	19	17,42	4,17	11	27	0,728	0,486
	TC	74	16,36	3,80	9	29		
	KKTC+TC	7	17,43	3,41	12	22		
Öfke Kontrol	KKTC	19	20,53	3,55	15	26	0,989	0,376
	TC	74	21,81	4,57	14	32		
	KKTC+TC	7	23,00	4,90	18	32		
Beck Anksiyete Ölçeği	KKTC	19	18,84	13,08	3	49	0,202	0,817
	TC	74	17,15	11,56	0	56		
	KKTC+TC	7	19,14	17,38	0	52		

Tablo 5. Kadın öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının istatistiksel açıdan karşılaştırılması için kullanılan ANOVA(varyans analizi) neticeleri gösterilmiştir.

Tablo 5. incelendiğinde kadın öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 6.

Kadın öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Eğitim seviyesi	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Lisans	95	100,44	15,53	1,133	0,260
Algısı Ölçeği	Lisansüstü	5	92,20	22,03		
Sürekli Öfke	Lisans	95	21,91	5,11	0,211	0,834
	Lisansüstü	5	21,40	7,44		
Öfke İçte	Lisans	95	17,20	4,05	1,183	0,240
	Lisansüstü	5	15,00	4,06		
Öfke Dışa	Lisans	95	16,73	3,75	0,981	0,329
	Lisansüstü	5	15,00	5,48		
Öfke Kontrol	Lisans	95	21,65	4,46	0,026	0,979
	Lisansüstü	5	21,60	4,04		
Beck Anksiyete	Lisans	95	17,46	11,96	-0,523	0,602
	Lisansüstü	5	20,40	17,42		

Tablo 6.'da araştırmaya katılan kadın öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin yapılan bağımsız örneklemeler için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Kadın öğrencilerin eğitim seviyelerine göre sürekli öfke-öfke tarzları ölçeğinde yer alan alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Lisans ve lisansüstü programlarda öğrenim gören kadın öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo 7.

Kadın öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Ekonomik durum	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Düşük	20	97,70	19,64	66	121	0,320	0,727
	Orta	64	100,91	14,67	74	123		
	Yüksek	16	99,44	16,11	59	119		
Sürekli Öfke	Düşük	20	20,80	4,62	14	32	0,691	0,504
	Orta	64	22,31	5,40	12	35		
	Yüksek	16	21,50	5,16	14	31		
Öfke İçte	Düşük	20	17,15	3,91	12	24	0,449	0,640
	Orta	64	16,86	3,83	10	24		
	Yüksek	16	17,94	5,18	8	28		
Öfke Dışa	Düşük	20	17,35	3,59	11	23	0,506	0,604
	Orta	64	16,38	3,76	9	27		
	Yüksek	16	16,81	4,51	11	29		
Öfke Kontrol	Düşük	20	21,65	4,63	14	32	0,313	0,732
	Orta	64	21,45	4,50	14	32		
	Yüksek	16	22,44	4,02	16	30		
Beck	Düşük	20	18,60	14,58	0	52	0,108	0,898
Anksiyete Ölçeği	Orta	64	17,20	11,77	0	56		
	Yüksek	16	18,00	11,28	0	37		

Kadın öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin ANOVA(varyans analizi) sonuçları Tablo 7.'de sunulmuştur.

Araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck

Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo 8.

Kadın öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Eş ya da partneri olması durumu	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Yok	24	101,29	14,94	0,445	0,657
Algısı Ölçeği	Var	76	99,63	16,23		
Sürekli Öfke	Yok	24	21,42	4,88	-0,499	0,619
	Var	76	22,03	5,32		
Öfke İçte	Yok	24	16,54	3,62	-0,757	0,451
	Var	76	17,26	4,20		
Öfke Dışa	Yok	24	16,38	3,60	-0,387	0,700
	Var	76	16,72	3,93		
Öfke Kontrol	Yok	24	21,46	4,12	-0,242	0,809
	Var	76	21,71	4,54		
Beck Anksiyete Ölçeği	Yok	24	17,21	11,43	-0,184	0,854
	Var	76	17,74	12,49		

Tablo 8.'de Kadın öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 8. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Eş ya da partneri olan ve olmayan öğrenciler göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeğinden benzer puanlar almıştır.

Tablo 9.

Kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Birlikte yaşanan kişiler	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p	Fark
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Aile/Kardeş/Akraba	41	97,39	15,45	66	122	4,179	0,018*	1-2
	Ev arkadaşı	38	105,61	15,13	74	123			2-3
	Yalnız	21	95,10	15,71	59	121			
	Aile/Kardeş/Akraba	41	21,71	5,16	12	34	0,050	0,952	
Sürekli Öfke	Ev arkadaşı	38	21,92	4,97	13	35			
	Yalnız	21	22,14	5,90	14	32			
	Aile/Kardeş/Akraba	41	17,78	4,22	10	28	3,127	0,048*	
Öfke İçte	Ev arkadaşı	38	17,39	4,12	8	24			
	Yalnız	21	15,19	3,12	10	22			
	Aile/Kardeş/Akraba	41	16,80	4,03	9	29	0,066	0,937	
Öfke Dışa	Ev arkadaşı	38	16,55	3,74	10	26			
	Yalnız	21	16,48	3,79	11	27			
	Aile/Kardeş/Akraba	41	22,29	4,45	15	32	2,671	0,074	
Öfke Kontrol	Ev arkadaşı	38	22,03	4,16	15	32			
	Yalnız	21	19,71	4,47	14	29			
Beck Anksiyete Ölçeği	Aile/Kardeş/Akraba	41	17,61	12,89	0	49	1,254	0,290	
	Ev arkadaşı	38	19,47	13,03	3	56			
	Yalnız	21	14,24	8,40	0	28			

* $p<0,05$

Tablo 9.'da kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının istatistiksel açıdan karşılaştırılması için kullanılan ANOVA(varyans analizi) neticeleri gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden almış oldukları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Bahse konu bu fark ev arkadaşı ile kalan kadın öğrencilerden kaynaklanmakta olup, ev arkadaşıyla kalanların ölçek puanları diğer öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

Kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Sürekli Öfke Ölçeği-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan sürekli öfke, öfke dışı ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı belirlenmiştir ($p<0,05$). Kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Sürekli Öfke Ölçeği-Öfke Tarzları Ölçeğinde bulunan öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikse olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Yalnız yaşayan kadın öğrencilerin öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar diğer öğrencilere göre daha düşük bulunmuştur.

Araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 10.

Kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Dindarlık	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p	Fark
Toplumsal	Biraz dindar	19	103,79	16,26	74	123	7,152	0,001*	1-3
Cinsiyet	Orta düzey	41	105,15	12,18	74	122			2-3
Algısı	dindar	38	93,37	15,91	66	122			
Ölçeği	Dindar	38	93,37	15,91	66	122			
	Biraz dindar	19	21,16	4,17	12	29	0,761	0,470	
Sürekli	Orta düzey	41	21,27	4,71	13	33			
Öfke	dindar	38	22,55	6,01	13	35			
	Biraz dindar	19	17,63	4,62	8	28	0,826	0,441	
Öfke İçte	Orta düzey	41	16,41	3,90	10	24			
	dindar	38	17,39	3,98	10	24			
	Biraz dindar	19	16,68	4,18	9	29	3,762	0,027*	2-3
Öfke Dışa	Orta düzey	41	15,54	3,50	10	26			
	dindar	38	17,82	3,64	11	27			
	Biraz dindar	19	22,84	4,60	15	32	2,461	0,091	
Öfke Kontrol	Orta düzey	41	22,22	4,38	15	32			
	dindar	38	20,45	4,32	14	32			
	Biraz dindar	19	22,89	12,82	6	49	3,357	0,039*	1-3
Beck	Orta düzey	41	17,78	11,98	0	56			1-2
Anksiyete	dindar	38	14,26	11,38	0	52			2-3
Ölçeği	Dindar	38	14,26	11,38	0	52			

* $p < 0,05$

Araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin yapılan ANOVA(varyans analizi) sonuçları Tablo 10.'da sunulmuştur.

Tablo 10. incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Bahse konu bu fark kendilerini dindar olarak tanımlayan kadın öğrencilerden kaynaklanmaktadır. Dindar kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar kendilerini biraz dindar ve orta düzeyde dindar olarak tanımlayan kadın öğrencilere göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Sürekli Öfke Ölçeği-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan sürekli öfke, öfke içte ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı görülmüştür ($p<0,05$). Kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Sürekli Öfke Ölçeği-Öfke Tarzları Ölçeğinde bulunan öfke dışı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Kendilerini dindar olarak tanımlayan kadın öğrencilerin öfke dışı alt boyutundan aldıkları puanlar, kendilerini orta düzeyde dindar olarak tanımlayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Kadın öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar karşılaştırıldığında, dine verdikleri öneme göre kadın öğrencilerin anksiyete puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Kendilerini dindar olarak tanımlayan kadın öğrencilerin anksiyete puanları orta düzeyde ve biraz dindar olarak tanımlayanlara göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur. Ayrıca kendilerini orta düzeyde dindar olarak tanımlayan kadın öğrencilerin anksiyete puanları biraz dindar olarak tanımlayanlara göre daha düşüktür.

Tablo 11.

Kadın öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Toplumsal baskıya maruz kalma	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Maruz kalan	43	101,93	14,59	1,040	0,301
Algısı Ölçeği	Maruz kalmayan	57	98,60	16,76		
Sürekli Öfke	Maruz kalan	43	22,21	5,65	0,548	0,585
	Maruz kalmayan	57	21,63	4,87		
Öfke İçte	Maruz kalan	43	17,42	3,92	0,701	0,485
	Maruz kalmayan	57	16,84	4,18		
Öfke Dışa	Maruz kalan	43	16,70	3,60	0,130	0,897
	Maruz kalmayan	57	16,60	4,04		
Öfke Kontrol	Maruz kalan	43	21,86	4,17	0,412	0,681
	Maruz kalmayan	57	21,49	4,63		
Beck Anksiyete	Maruz kalan	43	18,91	12,26	0,924	0,358
	Maruz kalmayan	57	16,63	12,15		

Tablo 11.'de araştırmaya katılan kadın öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 11. incelendiğinde araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikse olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 12.

Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyetçiliğe maruz kalma	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Maruz kalan	61	102,23	14,58	1,751	0,083
Algısı Ölçeği	Maruz kalmayan	39	96,59	17,34		
Sürekli Öfke	Maruz kalan	61	22,11	5,50	0,562	0,575
	Maruz kalmayan	39	21,51	4,75		
Öfke İçte	Maruz kalan	61	17,11	3,86	0,076	0,940
	Maruz kalmayan	39	17,05	4,40		
Öfke Dışa	Maruz kalan	61	16,41	3,81	-0,749	0,456
	Maruz kalmayan	39	17,00	3,91		
Öfke Kontrol	Maruz kalan	61	21,62	4,24	-0,076	0,939
	Maruz kalmayan	39	21,69	4,75		
Beck Anksiyete	Maruz kalan	61	18,15	12,35	0,550	0,584
	Maruz kalmayan	39	16,77	12,03		

Tablo 12.'de araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Cinsiyetçiliğe maruz kalan ve kalmayan kadınların Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları benzer bulunmuştur.

Tablo 13.

Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

Cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme		n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Gören	70	101,74	14,65	1,663	0,099
	Görmeyen	30	96,03	18,04		
Sürekli Öfke	Gören	70	21,99	5,30	0,309	0,758
	Görmeyen	30	21,63	5,05		
Öfke İçte	Gören	70	17,17	3,95	0,305	0,761
	Görmeyen	30	16,90	4,38		
Öfke Dışa	Gören	70	16,36	3,72	-1,128	0,262
	Görmeyen	30	17,30	4,08		
Öfke Kontrol	Gören	70	21,71	4,18	0,221	0,826
	Görmeyen	30	21,50	5,01		
Beck Anksiyete Ölçeği	Gören	70	18,09	12,03	0,594	0,554
	Görmeyen	30	16,50	12,68		

Kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan ANOVA(varyans analizi) sonuçları Tablo 13.'te sunulmuştur.

Araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 14.

Kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Kabul eden	65	102,94	14,13	2,567	0,012*
	Kabul etmeyen	35	94,63	17,65		
Sürekli Öfke	Kabul eden	65	22,29	5,30	1,081	0,282
	Kabul etmeyen	35	21,11	5,00		
Öfke İçte	Kabul eden	65	17,15	3,91	0,213	0,832
	Kabul etmeyen	35	16,97	4,39		
Öfke Dışa	Kabul eden	65	16,55	3,74	-0,305	0,761
	Kabul etmeyen	35	16,80	4,06		
Öfke Kontrol	Kabul eden	65	21,72	4,02	0,224	0,823
	Kabul etmeyen	35	21,51	5,14		
Beck Anksiyete Ölçeği	Kabul eden	65	18,22	12,13	0,675	0,501
	Kabul etmeyen	35	16,49	12,39		

* $p<0,05$

Tablo 14.'te verilen bağımsız örneklem için student t testi sonuçları incelendiğinde, araştırmaya katılan kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli bir fark olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Toplumsal cinsiyet rollerini kabul eden kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanları, toplumsal cinsiyet rollerini kabul etmeyenlere göre daha yüksek bulunmuştur.

Kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 15.

Kadın öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Kendisini kaygılı olarak tanımlama	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Tanımlayan	43	100,19	15,84	0,085	0,932
	Tanımlamayan	57	99,91	16,03		
Sürekli Öfke	Tanımlayan	43	22,53	5,68	1,095	0,276
	Tanımlamayan	57	21,39	4,80		
Öfke İçte	Tanımlayan	43	17,70	3,86	1,304	0,195
	Tanımlamayan	57	16,63	4,18		
Öfke Dışa	Tanımlayan	43	16,79	3,75	0,340	0,735
	Tanımlamayan	57	16,53	3,93		
Öfke Kontrol	Tanımlayan	43	21,88	4,32	0,457	0,648
	Tanımlamayan	57	21,47	4,52		
Beck Anksiyete Ölçeği	Tanımlayan	43	17,67	12,98	0,046	0,964
	Tanımlamayan	57	17,56	11,68		

Tablo 15.'te araştırmaya dahil edilen kadın öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına dair bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 15. incelendiğinde araştırmaya katılan kadın öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir. Kendilerini kaygılı olarak tanımlayan ve tanımlamayan kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 16.

Kadın öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Kendisini öfkeli olarak tanımlama	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Tanımlayan	54	99,37	16,56	-0,448	0,655
	Tanımlamayan	46	100,80	15,17		
Sürekli Öfke	Tanımlayan	54	22,04	5,69	0,326	0,745
	Tanımlamayan	46	21,70	4,61		
Öfke İçte	Tanımlayan	54	17,56	4,02	1,246	0,216
	Tanımlamayan	46	16,54	4,09		
Öfke Dışa	Tanımlayan	54	16,56	4,05	-0,237	0,813
	Tanımlamayan	46	16,74	3,61		
Öfke Kontrol	Tanımlayan	54	21,61	4,28	-0,095	0,925
	Tanımlamayan	46	21,70	4,63		
Beck Anksiyete Ölçeği	Tanımlayan	54	18,76	12,57	1,022	0,309
	Tanımlamayan	46	16,26	11,71		

Kadın öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları Tablo 16.'da sunulmuştur.

Tablo 16'ya göre araştırmaya alınan kadın öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 17.

Kadın öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Düşünme	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Düşünen	81	101,19	14,85	1,513	0,134
Algısı Ölçeği	Düşünmeyen	19	95,11	19,35		
Sürekli Öfke	Düşünen	81	22,00	5,21	0,474	0,636
	Düşünmeyen	19	21,37	5,28		
Öfke İçte	Düşünen	81	17,20	4,21	0,545	0,587
	Düşünmeyen	19	16,63	3,42		
Öfke Dışa	Düşünen	81	16,41	3,93	-1,255	0,212
	Düşünmeyen	19	17,63	3,32		
Öfke Kontrol	Düşünen	81	21,91	4,29	1,234	0,220
	Düşünmeyen	19	20,53	4,89		
Beck Anksiyete	Düşünen	81	18,20	11,88	0,995	0,322
	Düşünmeyen	19	15,11	13,49		

Kadın öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için student t testi sonuçları Tablo 17.'de sunulmuştur.

Tablo 17.'de verilen bağımsız örneklem t testi sonuçları incelendiğinde, kadın öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı saptanmıştır ($p < 0,05$).

Tablo 18.

Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişki

		Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Sürekli Öfke	Öfke İçte	Öfke Dışa	Öfke Kontrol	Beck Anksiyete Ölçeği
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	r	1,000					
	p						
Sürekli Öfke	r	-0,197	1,000				
	p	0,050					
Öfke İçte	r	-0,068	0,430	1,000			
	p	0,502	0,000*				
Öfke Dışa	r	-0,355	0,689	0,448	1,000		
	p	0,000*	0,000*	0,000*			
Öfke Kontrol	r	0,323	-0,079	0,158	-0,066	1,000	
	p	0,001*	0,436	0,117	0,515		
Beck Anksiyete Ölçeği	r	0,125	0,142	0,264	0,113	-0,037	1,000
	p	0,215	0,160	0,008*	0,264	0,717	

* $p<0,05$

Tablo 18. Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan Pearson korelasyon analizi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 18. incelendiğinde kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar ile Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke dışa alt boyutundan aldıkları puanlar arasında negatif yönlü, öfke kontrol alt boyutundan aldıkları puanlar arasında ise pozitif yönlü ve istatistikî açıdan önemli korelasyonlar olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Buna göre kadın

öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke dışı alt boyutundan aldıkları puanlar azalmakta, öfke kontrol alt boyutundan aldıkları puanlar ise artmaktadır.

Kadın öğrencilerin Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar ile Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir korelasyon olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Bu korelasyon pozitif yönlü olup, kadın öğrencilerin Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar arttıkça, Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlarda artmaktadır.

Araştırma kapsamına alınan kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar ile Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir korelasyon olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

4.3. Erkek Öğrencilerin Cinsiyet Algısı, Öfke ve Anksiyete Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 19.

Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları

	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	100	90,65	18,80	49	124
Sürekli Öfke	100	21,66	4,78	12	33
Öfke İçte	100	16,31	3,46	8	29
Öfke Dışta	100	17,07	3,60	9	26
Öfke Kontrol	100	21,33	4,50	11	31
Beck Anksiyete Ölçeği	100	16,91	12,10	0	50

Tablo 19.'da araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarına ait tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur.

Araştırmaya katılan erkek öğrenciler Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden $\bar{x}=90,65\pm18,80$ puan almış olup, ölçekten aldıkları en düşük puan 49, en yüksek puan ise 124'tür.

Erkek öğrencilerin Sürekli Öfke-Öfke Tarzları ölçeğinde yer alan sürekli öfke alt boyutundan $\bar{x}=21,66\pm4,78$ puan, öfke içte alt boyutundan $\bar{x}=16,31\pm3,46$ puan, öfke dışta alt boyutundan $\bar{x}=17,07\pm3,60$ puan ve öfke kontrol alt boyutundan $\bar{x}=21,33\pm4,50$ puan aldıkları belirlenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan erkek öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları en düşük puanın 0, en yüksek puanın ise 50 olduğu tespit edilmiş olup, erkek öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden $\bar{x}=16,91\pm12,10$ puan aldıkları belirlenmiştir.

Tablo 20.

Erkek öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Yaş Grubu	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	18-22 yaş arası	24	96,13	15,81	68	121	2,092	0,129
	23-26 yaş arası	47	90,94	20,26	54	124		
	27 yaş ve üzeri	29	85,66	17,83	49	124		
	18-22 yaş arası	24	23,25	4,61	12	29	1,783	0,174
	23-26 yaş arası	47	21,11	5,21	12	33		
Sürekli Öfke	27 yaş ve üzeri	29	21,24	3,99	13	28		
	18-22 yaş arası	24	16,96	3,32	11	23	0,552	0,577
	23-26 yaş arası	47	16,09	3,94	8	29		
Öfke İçte	27 yaş ve üzeri	29	16,14	2,70	12	21		
	18-22 yaş arası	24	17,08	3,16	11	23	0,020	0,980
	23-26 yaş arası	47	17,00	3,87	9	26		
Öfke Dışa	27 yaş ve üzeri	29	17,17	3,60	12	24		
	18-22 yaş arası	24	22,25	4,23	14	29	1,345	0,265
	23-26 yaş arası	47	21,51	4,48	11	31		
Öfke Kontrol	27 yaş ve üzeri	29	20,28	4,68	14	30		
Beck	18-22 yaş arası	24	14,83	12,00	0	40	0,462	0,631
Anksiyete	23-26 yaş arası	47	17,64	12,02	0	50		
Ölçeği	27 yaş ve üzeri	29	17,45	12,54	0	37		

Tablo 20.'de verilen ANOVA(varyans analizi) sonuçları incelendiğinde, araştırmaya katılan erkek öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Yaş gruplarına göre erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 21.

Erkek öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Uyruk	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p	Fark
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	KKTC	22	89,77	22,67	59	124	2,731	0,070	
	TC	63	93,27	15,75	66	119			
	KKTC+TC	15	80,93	22,29	49	124			
	KKTC	22	22,18	4,89	13	32	1,242	0,293	
Sürekli Öfke	TC	63	21,13	4,79	12	33			
	KKTC+TC	15	23,13	4,45	15	29			
	KKTC	22	14,68	3,68	8	22	4,631	0,012*	1-2
Öfke İçte	TC	63	17,06	3,42	10	29			2-3
	KKTC+TC	15	15,53	2,26	12	20			
	KKTC	22	16,95	3,36	11	24	0,053	0,948	
Öfke Dışa	TC	63	17,16	3,89	9	26			
	KKTC+TC	15	16,87	2,70	13	23			
	KKTC	22	19,86	5,09	11	30	3,010	0,054	
Öfke Kontrol	TC	63	22,16	4,40	14	31			
	KKTC+TC	15	20,00	3,18	16	25			
Beck Anksiyete Ölçeği	KKTC	22	16,59	12,85	0	50	0,043	0,958	
	TC	63	16,83	12,26	0	40			
	KKTC+TC	15	17,73	11,00	0	34			

* $p < 0,05$

Tablo 21.'e göre erkek öğrencilerin uyruklarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

Erkek öğrencilerin uyruklarına göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistikse olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$).

Bahse konu bu farkın TC uyruklu öğrencilerden kaynaklandığı tespit edilmiş olup, TC uyruklu öğrencilerin öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar diğer öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Erkek öğrencilerin uyruklarına göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan diğer alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 22.

Erkek öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Eğitim seviyesi	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Lisans	86	92,29	19,02	2,205	0,030*
	Lisansüstü	14	80,57	14,09		
Sürekli Öfke	Lisans	86	21,69	4,72	0,134	0,893
	Lisansüstü	14	21,50	5,32		
Öfke İçte	Lisans	86	16,30	3,50	-0,055	0,956
	Lisansüstü	14	16,36	3,30		
Öfke Dışa	Lisans	86	17,09	3,46	0,158	0,875
	Lisansüstü	14	16,93	4,51		
Öfke Kontrol	Lisans	86	21,44	4,38	0,614	0,540
	Lisansüstü	14	20,64	5,33		
Beck Anksiyete Ölçeği	Lisans	86	16,47	11,37	-0,911	0,365
	Lisansüstü	14	19,64	16,15		

Tablo 22.'de araştırmaya katılan erkek öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Lisans programında öğrenim gören erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar lisansüstü programlarda öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin eğitim seviyelerine göre Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 23.

Erkek öğrencilerin ekonomik durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Ekonomik Durum	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p	Fark
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Düşük	14	91,36	19,83	59	124	0,033	0,967	
	Orta	50	90,90	18,83	54	124			
	Yüksek	36	90,03	18,89	49	119			
Sürekli Öfke	Düşük	14	24,64	4,80	17	33	3,856	0,024	
	Orta	50	21,60	4,66	12	32			
	Yüksek	36	20,58	4,56	12	31			
Öfke İçte	Düşük	14	18,36	4,25	13	29	3,457	0,035*	1-2
	Orta	50	15,68	3,40	8	22			1-3
	Yüksek	36	16,39	2,95	11	22			
Öfke Dışa	Düşük	14	18,14	3,13	14	26	1,026	0,362	
	Orta	50	16,64	3,56	9	24			
	Yüksek	36	17,25	3,81	11	24			
Öfke Kontrol	Düşük	14	19,71	4,07	14	26	1,839	0,165	
	Orta	50	22,10	4,67	11	31			
	Yüksek	36	20,89	4,29	14	30			
Beck Anksiyete Ölçeği	Düşük	14	14,93	14,37	0	40	1,124	0,329	
	Orta	50	18,72	11,86	1	50			
	Yüksek	36	15,17	11,45	0	36			

* $p<0,05$

Araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin ekonomik seviyelerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Erkek öğrencilerin ekonomik seviyelerine göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistikse olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Ekonomik seviyesini düşük olarak nitelendiren öğrencilerin öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar diğer öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Erkek öğrencilerin ekonomik seviyelerine göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan diğer alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 24.

Erkek öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Eş ya da partneri olması durumu	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Yok	25	86,52	15,66	-1,272	0,206
Algısı Ölçeği	Var	75	92,03	19,64		
Sürekli Öfke	Yok	25	22,76	4,84	1,334	0,185
	Var	75	21,29	4,73		
Öfke içte	Yok	25	16,92	2,93	1,019	0,311
	Var	75	16,11	3,61		
Öfke Dışa	Yok	25	17,88	3,28	1,305	0,195
	Var	75	16,80	3,68		
Öfke Kontrol	Yok	25	23,00	4,04	2,183	0,031*
	Var	75	20,77	4,53		
Beck Anksiyete Ölçeği	Yok	25	18,00	12,08	0,518	0,605
	Var	75	16,55	12,17		

* $p<0,05$

Tablo 24.'te araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 24. incelendiğinde öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Eş ya da partneri olan öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar eş ya da partneri olmayanlara göre yüksek olsa da, Bahse konu bu farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı görülmüştür. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde bulunan sürekli öfke, öfke içte ve öfke dışı alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanırken ($p>0,05$), öfke kontrol alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Eş ya da partneri olmayan erkek öğrencilerin öfke kontrol puanları, olanlara göre daha yüksek bulunmuştur.

Erkek öğrencilerin eş ya da partnerinin olması durumuna göre Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Eş ya da partneri olan erkek öğrencilerin anksiyete puanları eş ya da partneri olmayanlara göre yüksek olsa da, Bahse konu bu farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı görülmüştür.

Tablo 25.

Erkek öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Birlikte yaşanan kişiler	N	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Aile/Kardeş/Akraba	42	89,38	19,51	56	124	2,031	0,137
	Ev arkadaşı	44	88,91	18,86	49	124		
	Yalnız	14	99,93	14,37	72	121		
Sürekli Öfke	Aile/Kardeş/Akraba	42	22,71	4,97	12	33	2,077	0,131
	Ev arkadaşı	44	20,64	4,93	13	32		
	Yalnız	14	21,71	2,87	17	26		
Öfke İçte	Aile/Kardeş/Akraba	42	17,10	3,33	11	29	2,940	0,058
	Ev arkadaşı	44	15,39	3,46	8	22		
	Yalnız	14	16,86	3,37	12	22		
Öfke Dışa	Aile/Kardeş/Akraba	42	17,83	3,57	11	26	2,098	0,128
	Ev arkadaşı	44	16,27	3,59	9	24		
	Yalnız	14	17,29	3,38	13	23		
Öfke Kontrol	Aile/Kardeş/Akraba	42	21,64	4,39	14	30	0,475	0,623
	Ev arkadaşı	44	21,36	4,66	11	31		
	Yalnız	14	20,29	4,50	14	28		
Beck Anksiyete Ölçeği	Aile/Kardeş/Akraba	42	17,33	13,52	0	50	0,399	0,672
	Ev arkadaşı	44	17,36	11,30	0	40		
	Yalnız	14	14,21	10,33	0	35		

Tablo 25.'te verilen ANOVA(varyans analizi) sonuçları incelendiğinde erkek öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Birlikte yaşadıkları kişilere bakılmaksızın erkek öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlar benzer bulunmuştur.

Tablo 26.

Erkek öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Dindarlık	n	$\bar{x}$	s	Alt	Üst	F	p
Toplumsal	Hiç dindar değilim	9	91,78	17,75	59	115	0,795	0,500
Cinsiyet	Biraz dindar	31	90,71	20,64	59	124		
Algısı	Orta düzey dindar	28	86,46	15,22	54	111		
Ölçeği	Dindar	32	93,94	20,16	49	124		
	Hiç dindar değilim	9	20,44	5,61	15	32	0,267	0,849
	Biraz dindar	31	21,87	5,12	13	31		
Sürekli	Orta düzey dindar	28	22,00	4,30	12	30		
Öfke	Dindar	32	21,50	4,76	12	33		
	Hiç dindar değilim	9	14,56	2,92	10	19	1,980	0,122
	Biraz dindar	31	15,58	3,24	8	22		
Öfke	Orta düzey dindar	28	16,89	2,97	12	22		
İçte	Dindar	32	17,00	3,98	11	29		
	Hiç dindar değilim	9	15,67	4,90	9	24	1,336	0,267
	Biraz dindar	31	17,61	3,36	11	24		
Öfke	Orta düzey dindar	28	16,32	2,88	12	22		
Dışa	Dindar	32	17,59	3,91	11	26		
	Hiç dindar değilim	9	20,22	4,47	14	26	0,265	0,851
	Biraz dindar	31	21,74	5,24	11	31		
Öfke	Orta düzey dindar	28	21,29	4,41	14	29		
Kontrol	Dindar	32	21,28	3,93	14	27		
	Hiç dindar değilim	9	19,22	11,02	4	32	0,535	0,659
Beck	Biraz dindar	31	17,87	11,34	3	35		
Anksiyet	Orta düzey dindar	28	17,57	13,27	0	50		
Ölçeği	Dindar	32	14,75	12,27	0	40		

Tablo 26.'da erkek öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının istatistiksel açıdan karşılaştırılması için kullanılan ANOVA(varyans analizi) neticeleri gösterilmiştir.

Tablo 26. incelendiğinde erkek öğrencilerin dine verdikleri öneme göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 27.

Erkek öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Toplumsal baskıya maruz kalma	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Maruz kalan	41	89,98	18,19	-0,298	0,767
Algısı Ölçeği	Maruz kalmayan	59	91,12	19,36		
Sürekli Öfke	Maruz kalan	41	22,68	4,50	1,805	0,074
	Maruz kalmayan	59	20,95	4,88		
Öfke İçte	Maruz kalan	41	16,37	3,10	0,134	0,894
	Maruz kalmayan	59	16,27	3,71		
Öfke Dışa	Maruz kalan	41	16,63	2,90	-1,010	0,315
	Maruz kalmayan	59	17,37	4,00		
Öfke Kontrol	Maruz kalan	41	21,54	4,04	0,381	0,704
	Maruz kalmayan	59	21,19	4,82		
Beck Anksiyete Ölçeği	Maruz kalan	41	18,20	11,18	0,884	0,379
	Maruz kalmayan	59	16,02	12,72		

Tablo 27.'de araştırmaya katılan erkek öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 27. incelendiğinde araştırma kapsamına alınan erkek öğrencilerin toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistiki açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Toplumsal baskıya maruz kalma durumlarına erkek öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlar benzer bulunmuştur.

Tablo 28.

Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyetçiliğe maruz kalma	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Maruz kalan	49	87,78	18,54	-1,508	0,135
Algısı Ölçeği	Maruz kalmayan	51	93,41	18,82		
Sürekli Öfke	Maruz kalan	49	22,49	4,75	1,719	0,089
	Maruz kalmayan	51	20,86	4,71		
Öfke İçte	Maruz kalan	49	16,53	3,04	0,624	0,534
	Maruz kalmayan	51	16,10	3,83		
Öfke Dışa	Maruz kalan	49	16,76	3,30	-0,857	0,393
	Maruz kalmayan	51	17,37	3,87		
Öfke Kontrol	Maruz kalan	49	21,92	3,89	1,286	0,201
	Maruz kalmayan	51	20,76	4,99		
Beck Anksiyete	Maruz kalan	49	18,71	12,36	1,470	0,145
	Maruz kalmayan	51	15,18	11,71		

Tablo 28.'de erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalma durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikse olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Cinsiyetçiliğe maruz kalan ve kalmayan erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları benzer bulunmuştur.

Tablo 29.

Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Gören	71	87,49	18,42	-2,710	0,008*
	Görmeyen	29	98,38	17,72		
Sürekli Öfke	Gören	71	21,80	4,60	0,466	0,642
	Görmeyen	29	21,31	5,26		
Öfke İçte	Gören	71	16,21	2,95	-0,445	0,657
	Görmeyen	29	16,55	4,52		
Öfke Dışa	Gören	71	17,24	3,40	0,735	0,464
	Görmeyen	29	16,66	4,07		
Öfke Kontrol	Gören	71	21,38	4,26	0,174	0,862
	Görmeyen	29	21,21	5,12		
Beck Anksiyete Ölçeği	Gören	71	19,49	11,92	3,528	0,001*
	Görmeyen	29	10,59	10,19		

* $p<0,05$

Araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görmeyen öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanları daha yüksek bulunmuştur.

Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Erkek öğrencilerin cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görme durumlarına göre Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasında istatistikî açıdan önemli bir fark saptanmıştır ($p<0,05$). Cinsiyetçiliğe maruz kalan birini görmeyen öğrencilerin anksiyete puanları daha düşük bulunmuştur.

Tablo 30.

Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Kabul eden	56	89,88	17,90	-0,463	0,644
	Kabul etmeyen	44	91,64	20,05		
Sürekli Öfke	Kabul eden	56	21,80	4,93	0,337	0,737
	Kabul etmeyen	44	21,48	4,63		
Öfke İçte	Kabul eden	56	16,16	2,86	-0,485	0,629
	Kabul etmeyen	44	16,50	4,12		
Öfke Dışa	Kabul eden	56	16,89	3,31	-0,554	0,581
	Kabul etmeyen	44	17,30	3,96		
Öfke Kontrol	Kabul eden	56	22,02	4,30	1,742	0,085
	Kabul etmeyen	44	20,45	4,64		
Beck Anksiyete Ölçeği	Kabul eden	56	17,07	11,30	0,150	0,881
	Kabul etmeyen	44	16,70	13,18		

Tablo 30.'da verilen bağımsız örneklemeler için student t testi sonuçları incelendiğinde, erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerini kabul etme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 31.

Erkek öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Kendisini kaygılı olarak tanımlama	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Tanımlayan	56	90,59	18,31	-0,036	0,971
	Tanımlamayan	44	90,73	19,62		
Sürekli Öfke	Tanımlayan	56	21,88	4,48	0,506	0,614
	Tanımlamayan	44	21,39	5,18		
Öfke İçte	Tanımlayan	56	16,16	2,98	-0,485	0,629
	Tanımlamayan	44	16,50	4,01		
Öfke Dışa	Tanımlayan	56	16,89	3,38	-0,554	0,581
	Tanımlamayan	44	17,30	3,89		
Öfke Kontrol	Tanımlayan	56	21,57	4,16	0,603	0,548
	Tanımlamayan	44	21,02	4,93		
Beck Anksiyete Ölçeği	Tanımlayan	56	18,34	11,22	1,338	0,184
	Tanımlamayan	44	15,09	13,04		

Tablo 31.'de araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına dair bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 31. incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin kendisini kaygılı olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir. Kendilerini kaygılı olarak tanımlayan ve tanımlamayan erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 32.

Erkek öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Kendisini öfkeli olarak tanımlama	n	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Tanımlayan	48	89,79	16,91	-0,437	0,663
Algısı Ölçeği	Tanımlamayan	52	91,44	20,52		
Sürekli Öfke	Tanımlayan	48	21,73	4,78	0,138	0,890
	Tanımlamayan	52	21,60	4,82		
Öfke İçte	Tanımlayan	48	16,31	3,07	0,007	0,994
	Tanımlamayan	52	16,31	3,81		
Öfke Dışa	Tanımlayan	48	16,81	3,37	-0,686	0,494
	Tanımlamayan	52	17,31	3,81		
Öfke Kontrol	Tanımlayan	48	21,29	4,64	-0,081	0,935
	Tanımlamayan	52	21,37	4,41		
Beck Anksiyete Ölçeği	Tanımlayan	48	17,31	11,77	0,318	0,751
	Tanımlamayan	52	16,54	12,50		

Araştırmaya dahil edilen erkek öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklemeler için student t testi sonuçları Tablo 32.'de sunulmuştur.

Tablo 32.'de verilen sonuçları incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan erkek öğrencilerin kendisini öfkeli olarak tanımlama durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 33.

Erkek öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Düşünce	n	$\bar{x}$	S	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Düşünen	78	90,14	18,33	-0,508	0,613
Algısı Ölçeği	Düşünmeyen	22	92,45	20,72		
Sürekli Öfke	Düşünen	78	21,91	4,89	0,986	0,327
	Düşünmeyen	22	20,77	4,33		
Öfke İçte	Düşünen	78	16,33	3,32	0,126	0,900
	Düşünmeyen	22	16,23	4,00		
Öfke Dışa	Düşünen	78	17,23	3,76	0,840	0,403
	Düşünmeyen	22	16,50	2,94		
Öfke Kontrol	Düşünen	78	21,78	4,53	1,917	0,058
	Düşünmeyen	22	19,73	4,11		
Beck Anksiyete	Düşünen	78	17,94	12,03	1,609	0,111
	Düşünmeyen	22	13,27	11,92		

Tablo 33.'te erkek öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 33. incelendiğinde, erkek öğrencilerin toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşünme durumlarına göre Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı saptanmıştır ($p < 0,05$).

Tablo 34.

Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişki

		Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	Sürekli Öfke	Öfke İçte	Öfke Dışa	Öfke Kontrol	Beck Anksiyete Ölçeği
Toplumsal Cinsiyet	r	1,000					
Algısı Ölçeği	p						
Sürekli Öfke	r	-0,156	1,000				
	p	0,122					
Öfke İçte	r	-0,207	0,261	1,000			
	p	0,039*	0,009*				
Öfke Dışa	r	-0,227	0,473	0,481	1,000		
	p	0,023*	0,000*	0,000*			
Öfke Kontrol	r	0,119	-0,076	0,084	-0,037	1,000	
	p	0,236	0,455	0,405	0,715		
Beck Anksiyete Ölçeği	r	-0,134	0,055	0,186	0,174	-0,175	1,000
	p	0,184	0,585	0,064	0,084	0,081	

* $p < 0,05$

Tablo 34.'te araştırmaya katılan erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için yapılan Pearson korelasyon analizi sonuçları sunulmuştur.

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar ile Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte ve öfke dışa alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli ve negatif yönlü korelasyonlar bulunduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinde yer alan öfke içte ve öfke dışa alt boyutlarından aldıkları puanlar azalmaktadır.

Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar ile Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir korelasyon olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin Beck Anksiyete Ölçeğinden aldıkları puanlar ile Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli korelasyonlar bulunmamaktadır ($p>0,05$).

4.4. Kadın ve Erkek Öğrencilerin Cinsiyet Algısı, Öfke ve Anksiyete Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Tablo 35.

Kadın ve Erkek öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları Ölçeği ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarını karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	s	t	p
Toplumsal Cinsiyet	Kadın	100	100,03	15,87	3,812	0,000*
Algısı Ölçeği	Erkek	100	90,65	18,80		
Sürekli Öfke	Kadın	100	21,88	5,20	0,311	0,756
	Erkek	100	21,66	4,78		
Öfke İçte	Kadın	100	17,09	4,06	1,463	0,145
	Erkek	100	16,31	3,46		
Öfke Dışa	Kadın	100	16,64	3,84	-0,818	0,414
	Erkek	100	17,07	3,60		
Öfke Kontrol	Kadın	100	21,65	4,42	0,507	0,612
	Erkek	100	21,33	4,50		
Beck Anksiyete Ölçeği	Kadın	100	17,61	12,19	0,408	0,684
	Erkek	100	16,91	12,10		

* $p<0,05$

Tablo 35.'te araştırmaya dahil edilen kadın ve erkek ğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı leği, Sürekli fke-fke Tarzları leği ve Beck Anksiyete leği puanlarını karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklemler için student t testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 35. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyetlerine göre Toplumsal Cinsiyet Algısı leğinden aldıkları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Kadın ğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı leği puanları erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Araştırma kapsamına alınan kadın ve erkek ğrencilerin Sürekli fke-fke Tarzları leğinde yer alan sürekli öfke, öfke içte, öfke dışa ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Erkek ğrencilerin öfke dışa alt boyutundan aldıkları puanlar, kadın öğrencilerin ise öfke içte alt boyutundan aldıkları puanlar daha yüksek olsa da, farkın istatistikî açıdan önemli olmadığı grlmştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre Beck Anksiyete leğinden almış oldukları puanlar arasında istatistikî açıdan önemli bir farkın bulunmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Kadın ve erkek ğrencilerin Beck Anksiyete leği puanları benzerdir.

Tablo 36.

Öğrencilerin cinsiyet, yaş, eş ya da partnerinin olması, Sürekli Öfke ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

	Standardize Olmayan Katsayılar		Standardize Katsayılar	t	P
	B	SH.	Beta		
(Sabit)	137,37	14,72		9,330	0,000*
Cinsiyet (Kadın)	6,77	2,35	0,19	2,885	0,004*
Yaş	-1,63	0,43	-0,26	-3,756	0,000*
Eş ya da partner (Var)	4,47	2,70	0,11	1,655	0,100
Sürekli Öfke	-0,11	0,29	-0,03	-0,377	0,706
Öfke İçte	-0,31	0,35	-0,07	-0,877	0,381
Öfke Dışa	-1,02	0,41	-0,21	-2,523	0,012*
Öfke Kontrol	0,65	0,27	0,16	2,430	0,016*
Beck Anksiyete Ölçeği	0,05	0,10	0,03	0,471	0,638

* $p < 0,05$, $R^2 = 0,24$

Tablo 36.'da araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyet, yaş, eş ya da partnerinin olması, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları ve Beck Anksiyete Ölçeği puanlarının Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 36. incelendiğinde, kurulan modelin istatistikî açıdan önemli olduğu ve tahmincilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarının %24,0'unu açıkladığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin cinsiyetlerinin, yaşlarının, Sürekli Öfke-Öfke Tarzları ölçeğinde yer alan öfke dışa ve öfke kontrol alt boyutlarından aldıkları puanların Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir ($p < 0,05$). Kadın olma durumu Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını artırırken, yaşın artması azaltmaktadır. Öğrencilerin öfke içte alt boyutundan aldıkları puanların 1 birim artması Toplumsal Cinsiyet Algısı

Ölçeği puanlarını 1,02 birim azaltmaktayken, öfke kontrol alt boyutundan aldıkları puanların 1 birim artması Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puanlarını 0,65 birim artırmaktadır.

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Üniversite öğrencisi kadın ve erkeklerin toplumsal cinsiyet algısının anksiyete ve öfke düzeyleri üzerindeki etkisinin incelendiği bu çalışmada, erkeklerdeki toplumsal cinsiyet algısındaki olumsuz tutumun öfke düzeylerine yansıdığını ancak anksiyete düzeylerini etkilemediği belirlenmiştir. Toplumsal cinsiyet algısının oluşmasında yaş, cinsiyet gibi bazı sosyodemografik değişkenlerin etkili olabildiği görülmüştür.

Toplumsal cinsiyet algısının olumlu olması, erkeklerde içe dönük ve dışa dönük öfkeyi azaltırken, kadınlarda öfke kontrolü artırdığı bulunmuştur. Bir diğer tartışma konusunda, toplumsal cinsiyet algısı olumsuz çıkan yani kadına karşı önyargılı olan erkek öğrencilerde, öfke bulunduğu belirlenmiştir. Bu durum, olumsuz cinsiyet algısına bağlı olarak oluşan erkeklik imajının beraberinde saldırganlığı getirdiğini ortaya koymaktadır. Erkek öğrencilerde toplumsal cinsiyet algısının yüksek olmasının, bireylerdeki içe dönük ve dışa dönük öfkesini azalttığı bulunmuştur. Buna göre erkek öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet algısı yüksek olanların, düşük olanlara göre daha düşük öfke seviyeleri olduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı olumlu seviyelerde seyir ettikçe, öfkeleri azalmaktadır (Kilmartin ve ark., 2008). Nagoshi ve arkadaşları (2008) tarafından yürütülen bir araştırma, başka bir konuya değinmiştir. Değinilen konu ise, dayatılan erkeklik rolünün homofobiye varmasıyla oluşan homoseksüellere karşı oluşabilecek saldırgan tutumları etkilediği yönündedir. Kadınlardaki cinsiyet algısının anksiyete ile ilişkisi bulunmamasına rağmen, alanyazında bu konuyla ilgili çalışmalar bulunmaktadır (Eaton ve ark, 2007). Kadınların öfke kontrolüne çıkan veri ise

alanyazısında Maschke'ye göre (1997) irdelenmişti. Maschke, kadınların genelinde toplumsal cinsiyet rollerinin kabulüyle gelen kadınlardaki öfke kontrolünün, en çok seks işçilerinde yoğun olduğunu ortaya koymuştu. Bahsi geçen kadınlar, çok fazla saldırganlığa uğramalarına rağmen, seks işçilerinin öfke kontrolleri çoğunlukla yüksek gözlemlenmiştir. Bu sektördeki kadınlar, sıkça fiziksel ve psikolojik saldırganlığa uğramaktadır ve bu gibi haksızlıklar karşısında, öfkelerini kontrol etmeyi başarmaktadır (Oliver ve ark., 2000). Gondolf ve Russel (1986) da yine kadınlardaki öfke kontrolünün daha yüksek olduğunu ortaya koymuştu ve bu durumun annelik içgüdüğü ile bağdaştırılabileceğini dile getirmişti (Grumke, 2001). Brescoll ve Uhlmann (2008), öfke, cinsiyet ve statü ile ilişkileri incelerken kadınların öfke kontrolünde daha başarılı olduğunu saptamış ve bu durumun kadının toplumsal cinsiyet rolleriyle bağlantılı olabileceğini savunmuşlardır (Brescoll ve Uhlmann, 2008). Salerno, Peter-Hagene ve Liana (2015) ise farklı bir bakış açısıyla erkeklerde daha düşük gözlemlenen öfke kontrolünün erkeklerin sosyo statüsünü arttırmaya yönelik abartılmış bir eylem olabileceğini savunmaktaydılar (Salerno ve ark., 2015).

Veriler ışığında, kadınların anksiyete seviyesinin erkeklere göre daha yüksek çıkmasına rağmen, kadınlar içerisinde gidilen karşılaştırmada, toplumsal cinsiyet algısı olumlu olanlar ve olumsuz olanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Anlamlı bulunmayan ilişki, testlerin uygulandığı üniversite öğrencilerinin cevaplarıyla şekillenmiştir. Geleneksel cinsiyet rolleri, kadınların kendine göre olan davranış tarzını desteklemez. Kadınların strese, çaresizliğe ve bağımlı bir tarzda tepki verilmesine yol açarak akabinde anksiyeteye yol açmaktadır (Zalta ve Chambless, 2012). Dünya Sağlık Örgütü (WHO,2018) tarafından açıklanan bir bildiri şöyledir: Depresyon, anksiyete, somatik semptomlar ve yüksek komorbidite oranları, cinsiyete dayalı roller, stres faktörleri ve olumsuz yaşam deneyimleri ve olaylar gibi birbirine bağlı ve eş zamanlı risk faktörleri ile önemli ölçüde ilişkilidir. Kadınları orantısız olarak etkileyen yaygın zihinsel bozukluklarda cinsiyete özgü ayrımcılıklar, risk faktörleri arasındadır. Cinsiyete dayalı şiddet, sosyoekonomik dezavantaj, düşük gelir ve gelir eşitsizliği, düşük veya alt sosyal statü ve diğerlerinin bakımı için sıralı ve aralıksız sorumluluklar

da yine kadınlarda anksiyeteye sebep olabilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün de belirttiği gibi kadınlara yönelik cinsiyetçiliğin veya cinsiyete dayalı ayrımcılığın kadınların psikolojisini negatif yönde etkilediği bilinmektedir (WHO, 2018). Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı seviyeleri ile anksiyete ölçeklerinin arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu durum, erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerindeki baskıdan anksiyete yaratacak kadar etkilenmediğini gösterebilmektedir. Geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri, erkeklere daha rahat bir rol verirken kadınları daha çok baskılaması, erkekler açısından daha kabul edilebilir bir ortam hazırlamaktadır (Butler, 2007). Toplumsal cinsiyet algısı, kadınlarda erkeklere göre daha olumlu bulunmuştur. Bingöl'e göre (2014), olumsuz toplumsal cinsiyet algısı, kadınların toplumsal cinsiyet rollerini kabul ettiğini gösterirken erkeklerin cinsiyete dayalı ayrımcılık yaptığına karşılık gelmektedir ve tersi şekilde olumlu toplumsal cinsiyet algısı ise, her iki cinsiyet için reddedilen toplumsal cinsiyet rollerini karşılamaktadır (Bingöl, 2014). Toplumsal cinsiyet algısı ile ilgili olumsuz bakış açıları, cinsiyet ve yaş gibi sosyodemografik değişkenlere göre farklılık gösterebilmektedir. Bu çalışmaya göre, erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısının kadınlara göre daha olumsuz olduğu görülmüştür. Kadınların daha yüksek toplumsal cinsiyet algısına sahip olmalarında, yetiştirilme tarzları ve yaşanılan toplum içerisinde baskı görmeleri sebep olabilmektedir (Derman, 2008). Diğer bir deyişle, kadınlar ataerkil sistemin dayattığı rolleri redderken bu sistem, erkekler tarafından benimsenmektedir. Direk ve Irmak'ın (2017) üniversite öğrencilerinde sosyodemografik değişkenlerin toplumsal cinsiyet algısı üzerindeki etkisini irdeleyen çalışmalarında kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısının erkeklere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur (Direk ve Irmak, 2017). Toplumsal cinsiyet algısındaki olumlu sonuçlar, bir cinsiyetle ilgili olumsuz yargıları ve ayrımcılığı reddeden cevaplarla belirlemektedir. Esen ve arkadaşlarının (2017) bir diğer yerel üniversite araştırmasında, kadınların toplumsal cinsiyet algısı yine erkeklere göre daha olumlu olduğunu göstermiştir (Esen ve ark., 2017). Kadın öğrencilerin yoğun olarak, toplumsal baskıya, cinsiyetçiliğe maruz kaldığı ve cinsiyetçiliğe maruz kalan birilerini gördüğü görülmüştür. Kadın öğrencilerin çoğunun toplumsal ayrımcılığa uğrayan cinsiyet olduğunu düşündüğünü gözlemlenirken, erkek öğrencilerin

kadınlara göre daha az toplumsal baskıya ve cinsiyetçiliğe maruz kaldığını ama çoğunluğunun cinsiyetçiliğe maruz kalan birilerini gördüğü saptandı. Erkek öğrencilerin neredeyse tamamının kadınların toplumsal ayrımcılığa uğradığını düşündüğü de ek saptamalar arasındaydı. Goldman (2006), erkeklerin düzene kolayca entegre olurken kadınların yaşadığı zorluklar karşısında bocalamasını, erkek devlet anlayışıyla bağdaştırmıştır. Bu yaklaşımla Goldman, kadının toplumsal cinsiyet rollerindeki en büyük engelinin devletler olduğunu vurgulamaktaydı (Goldman, 2006). Butler (2018) de keza bu sorunun devletten kaynaklandığını ortaya koymuştur. Butler'e göre devletin kadın kimliğini altüst etmesi, aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin sosyolojik etkisine de etki etmektedir (Butler, 2016). Reed (2012) bahsi geçen toplumsal cinsiyet rollerinin erkeklerce benimsenmesi ve kadınlara karşı oluşan cinsiyetçiliği, tarihsel bir geçmişe dayandırmıştır. Reed, toplumsal cinsiyet rollerinin en çok kadınları etkilemesini, geçmişten gelen kadın nefreti olarak belirtmişti. Tarihten gelen kadın nefreti ise, anaerkil klanlarda erkeğin toplumsal cinsiyet rollerindeki önemsizliğine dayanmaktaydı (Reed, 2012). Estes (2018), oluşturulan toplumsal cinsiyet rollerinin kadınların duygusallağını hedef alarak kadınların güçsüz gösterilmesini "Kurtlara Koşan Kadınlar" kitabında irdelemektedir. Estes'e göre bu bir güçsüzlük değil, doğanın kadına verdiği bir lütuftur. Estes'e göre kadın ve dişi, doğayı sembolize ederler. Çünkü üretkendirler. Bu üretkenlik, çocuk doğurma, süt verme gibi durumları içermektedir (Estes, 2018).

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Toplumsal cinsiyet algısı olumsuz çıkan erkek öğrencilerde öfke gözlenirken kadın öğrencilerin çoğunda, anksiyeteye rastlanmıştır. Bu durum, olumsuz cinsiyet algısına bağlı olarak oluşan erkeklik imajının beraberinde saldırganlığı getirdiğini göstermektedir. kadınlarda ise pasifliğe neden olarak anksiyeteyi tetikleyebileceğine işaret etmektedir. Ters durumlar da ise, kadın öğrencilerin olumlu algısı, anksiyeteye ters ilişkide bulunmuş ve olumlu algısı olan erkek öğrencilerde ise, düşük öfke bulguları elde edilmiştir. Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı olumlu seviyelerde seyir ettikçe, öfkelerindeki seviye azalmaktadır. Kadın öğrencilerde toplumsal cinsiyet algısı ile anksiyete arasında ilişki korelasyonu bulunmaması ise literatür destekleriyle ortaya koyulmuştur.

Tüm çağların sorunu olan cinsiyetçilik, temelini negatif bir toplumsal cinsiyet algısından almaktadır. Bu algı, genellikle erkeklerde daha negatif olsa da toplumsal cinsiyet rollerini benimseyen ve bu durumu sindiren kadınların da toplumsal cinsiyet algısı negatif olabilmektedir. Bu gibi durumlarda yapılması gereken toplumsal cinsiyet algısını pozitif çevirmek için çaba sarf etmektir.

Toplumsal cinsiyet algısındaki olumsuz yargılar, cinsiyetçilikle karakterize edilmektedir. Erkeklerdeki cinsiyetçi eğilimler ise öfkeye sebebiyet vermektedir. Dolayısıyla, olumsuz bir toplumsal cinsiyet algısına sahip olan erkekler, öfke seviyesi olarak da yüksek bir seviyede gözlemlenmektedir.

6.2. Öneriler

Popölasyon bakımından kadınlar, erkeklere göre daha fazla cinsiyetçiliğe uğramaktadır ama niteliksel olarak bu gruba, LGBTI+ bireyler de dahil olabilmektedir. Her gün insanların gözüne çarpan türlü cinsiyetçilikler, aslında gücünü negatif bir toplumsal cinsiyet algısından almaktadır. Cinsiyetçi durumların toplum içerisindeki çözümü, bireysel olarak şu şekillerde bulunabilir: Cinsiyetçi şakalara ve küfürlere tepki göstermek; cinsiyetçiliğe uğrandığında hoşnutsuzluğu dile getirmek; Bu gibi öneriler, kimi durumlarda çare olamamaktadır. Özellikle ataerkil toplumlarda yaygınlaşmış bir toplumsal cinsiyet algısının önüne geçmek zor olmaktadır. Bu gibi durumlarda toplumu değiştirmek sosyolojik açıdan zaman alacağından görev, klinik psikologlarına düşmektedir. Önerilecek terapi şekli ise: Feminist terapi olmaktadır.

Klinisyenler, feminist teori pratiğinin farklı yönlerine yoğunlaşarak cinsiyet konularının klinik araştırma ve uygulamalara dahil edilmesinin ve teoride pratik örneklerinin sunulmasını sağlayabilir. Feminist terapide, toplumsal cinsiyetteki baskının yarattığı psikolojik sorunlar, ele alınmaktadır. Kadınlar için tartışılmış olan anksiyete için de klinisyenlere öneriler verilebilir. Tedavi seçenekleri ve kaynakları, genellikle hamile kadınlar hariç, erkekler ile aynıdır. Anksiyete hamilelik sırasında kötüleşebilir, düzelebilir veya aynı kalabilir ve bu da tedaviyi etkileyebilir. Eğer danışanda hamilelik varsa klinisyenin ilaç konusunda dikkatli olması gerekir. Hamile olmayan kadınlarda ise hapla ilgili kısıtlamalara gitmek gerekmemektedir. Psikoterapi, ilaçlı veya ilaçsız, genelleşmiş anksiyete bozukluğunun tedavisinde temel bir tedavi olarak kabul edilir. Psikodinamik psikoterapi ve destekleyici-ifade edici terapi – endişe odaklı olduğu için anksiyete hastaları için tercih edilebilir. Bilişsel-davranışçı terapi olarak adlandırılan psikoterapi biçimi, davranışsal gevşeme tekniklerinin öğrenilmesinin yanı sıra, endişeyi besleyen düşünce kalıplarını yeniden yapılandırmaya yardımcı olabilir.

Kadınlara yönelik olumsuz yargılar sonucunda öfke yaşayan erkekler için klinisyenler, bilişsel davranışçı terapiyi deneyebilir. Tedavinin amacı, öfkeli kişinin öfke alevlenmelerinin arkasında yatan olumsuz düşüncelerini tanımasına yardımcı olmaktır. Stresli yaşam koşullarının nasıl daha başarılı bir

şekilde yönetileceğini öğrenmek için hastalar bir ruh sağlığı uzmanı ile birlikte yol alırlar. Bu sayede danışan, zorlu yaşam koşullarına uyumu, ilişkilerdeki sorunları çözmeyi ve sorunlarıyla başa çıkmayı öğrenmektedir. Bilişsel terapiler yapılandırılmıştır ve diğer yaklaşımlardan daha hızlı sonuçlar sunabilir. Bu tür tedavi, belirli sorunlara ve kişisel tetikleyicilere odaklanma eğilimindedir.

Bu konuda devlete düşen sorumluluklar da önerilere dahil edilebilir. Toplumsal cinsiyet alanında eğitimin desteklenmesini sağlamak; cinsiyetçiliğe karşı anayasal süreçleri takip etmek ve adli bir destek sağlamak; kolektif çalışmalarda bulunarak konu hakkında farkındalık yaratmak; en önemlisi de devlet tarafınca yürütülen toplumsal cinsiyet bazlı eğitimler düzenlenmek, toplumsal cinsiyetteki olumsuz algıyı ve bu algıdan doğabilecek sorunları, en aza indirmede yardımcı olabilir.

Bunun dışında bu araştırmayı okuyan araştırmacıların araştırmanın Kıbrıs'taki bir üniversitede yürütüldüğünü gözardı etmemesi, yazar tarafından önerilmektedir. Çünkü katılımcıların hepsi, aynı okuldaki lisans ve yüksek lisans öğrencileri olduğundan farklı bölgelerle ve farklı kişilerle ve daha geniş bir popülasyona uygulanacak ölçeklerin, farklı sonuçlar vermesi muhtemeldir.

REFERANSLAR

- Aboud, F. E. (2003). The formation of in-group favoritism and out-group prejudice in young children: Are they distinct attitudes? *Developmental Psychology*, 39, 48–60.
- Abrams, I. (2005). Memoirs of a Peace Historian. *Peace & Change a Journal of Peace Research*, 3-13.
- Abrams, D., Rutland, A., Cameron, L., & Ferrell, J. M. (2007). Older but wiler: In-group accountability and the development of subjective group dynamics. *Developmental Psychology*, 43, 134–148.
- Adeniran, A. A. (2002). *Quieting the range within Counseling Resources for Christians*. Ibadan: Sceptre Prints Limited.
- Adolphs, R., Tranel, D., Damasio, A. R. (2003). Dissociable neural systems for recognizing emotions. *Brain and Cognition* 52, ss. 61-69.
- Akyüz, G., Sar, V., Kugu, N. ve Doğan, O. (2005). Reported childhood trauma, attempted suicide and self-mutilative behavior among women in the general population, *European Psychiatry*, 3, 268-273.
- Albet M. (2014). *Man vs Woman: An Exploration into the Different Psyches*. Smashwords Editions, E-pub.
- Alptekin, D. (2014). Çelişik Duygularda Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı Sorgusu: Üniversite Gençliğinin Cinsiyet Algısına Dair Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32, 203-211.
- Altınova, H. H., Duyan, V. (2013). Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması, *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 2, 49-87.
- Baki, E. S. (2015). Kadınlık Algısı Üzerine Görsel Çözümlemeler.Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Anasanat Dalı, Ankara.
- Balsam, B., Kimberly, F., Mohr, Jonathan, J. (2007). Adaptation to sexual orientation stigma: A comparison of bisexual and lesbian/gay adults. *Journal of Counseling Psychology*, 3, 306-319.
- Bargh, J. A., Gollwitzer, P. M., Lee-Chai, A., Barndollar, K., & Trötschel, R. (2001). Automating the will: Nonconscious activation and pursuit of behavioral goals. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 1014 –1027.
- Baron, A. S., & Banaji, M. R. (2006). The development of implicit attitudes. *Psychological Science*, 17, 53–58.

- Barker, P. (2003). *Psychiatric and Mental Health Nursing: The Craft of Caring*. London: Edward Arnold.
- Barlow, D. H. (2002). *Anxiety and its Disorders—The Nature and Treatment of Anxiety and Panic*. New York: The Guilford Press.
- Beyazıt, U. & Mağden, D. (2015). Üniversitede Öğrenim Gören Erkek Öğrencilerde Aşırı Cinsiyet İdeolojisi Ve Babalık Rolü Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 207-229.
- Biernat, M., & Dovidio, J. F. (2000). *Stigma and stereotypes*. (In T. F. Heatherton, R. E. Kleck, M. R. Hebl, & J. G. Hull, Eds.), *The social psychology of stigma*. New York: Guilford Press.
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal Cinsiyet Olgusu ve Türkiye’de Kadınlık. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 16 (Özel Sayı I): 108-114.
- Bouras, N., Holt, G. (2007). *Psychiatric and Behavioral Disorders in Intellectual and Developmental Disabilities (2nd ed.)*. Cambridge University Press.
- Brenick, A., Lee-Kim, J., Killen, M., Fox, N. A., Leavitt, L. A., & Raviv, A. (2007). *Social judgments in Israeli and Arabic children: Findings from media-based intervention projects*. (In D. Lemish & M. Gotz, Eds.), *Children, media and war*. Cresskill, NJ: Hampton Press.
- Brenick, A., Killen, M., Lee-Kim, J., Fox, N., Leavitt, L. Raviv, A., Masalha, S., Murra, F. Ve Al-Smadi, Y. (2010). Social Understanding in Young Israeli-Jewish, Israeli-Palestinian, Palestinian, and Jordanian Children: Moral Judgments and Stereotypes. *Early Education and Development*, 6, 886-911.
- Brescoll, V. L., Uhlmann, E. (2008). Can an Angry Woman Get Ahead?. *Psychological Science*, 3, 268-275.
- Brown, R. J., & Hewstone, M. (2005). An integrative theory of intergroup contact. *Advances in Experimental Social Psychology*, 37, 255–343.
- Brunch, L.,W. ve Navaco, A., D. (2000). Anharmonic effects on monolayer phonons, *Physical Journals*, 8, 128-176.
- Bugental, D. B., Johnston, C. (2000). Parental and child cognitions in the context of the family. *Annual Review of Psychology*, 51, 315–344.
- Butler, J. (2005). *Giving an Account of Oneself*. New York: Fordham Univ Press.
- Butler, J. (2016). *Cinsiyet Belası Feminizm ve Kimliğin Altüst Edilmesi*. İstanbul: Metis Yayıncılık.

- Cameron, D. (2001). Working with spoken discourse. London: SAGE Publications.
- Cameron, J. A., Alvarez, J. M., Ruble, D. N., & Fuligni, A. J. (2001). Children's lay theories about in-groups and out-groups: Reconceptualizing research on prejudice. *Personality and Social Psychology Review*, 5, 118–128.
- Chalek, M. (2009). Gender issues in mental health, *The Encyclopedia of Mental Disorders*, Erişim Tarihi: 11.08.2018.
- Chapleau, K. M., Oswald, D. L., Russell, B. L. (2007). How Ambivalent Sexism Toward Women and Men Support Rape Myth Acceptance. *Sex Roles*, 57, 131-136.
- Crandall, C. S. (2000). *Ideology and lay theories of stigma: The justification of stigmatization*. (In T. F. Heatherton, R. E. Kleck, M. R. Hebl, & J. G. Hull, Eds.), *The social psychology of stigma*. New York: Guilford Press.
- Crandall, C. S. (2002). Social norms and the expression and suppression of prejudice: The struggle for internalization. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 359 –378.
- Craske, M. G., Rauch, S. L., Ursano, R., Prenoveau, M., Pine, D. S., Zinbarg, R. E. (2009). What Is an Anxiety Disorder?. *Depression And Anxiety*, 26, 1066–1085.
- Çıtak, Z. ve Tür, Ö. (2008). Tradition and Change: The Justice and Development Party Experience in Turkey. *Middle Eastern Studies*, 3, 455-469.
- Çimen, A. (2009). *Tarihi Değiştiren Kadınlar*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Çötök, T. (2015). Günümüzde Felsefenin İmkânı: Badiou Örneği. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 3, 195-210.
- Çötök, N. (2015). Toplumsal Cinsiyet Rolü Dâhilinde Kadına şiddet Olgusuna Karşı Kadın Algısı. *International Journal of Social Sciences and Education Research Online*, 3, 778-790.
- Davison, G. C. (2008). *Abnormal Psychology*. Toronto: Veronica Visentin.
- Derman, O. (2008, Mart). Ergenlerde psikososyal gelişim. *İ.Ü. Cerrahpařa Tıp Fakóltesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri Sempozyum Dizisi*, 63, s.19-21.
- Direk, N., Irmak, B. (2017). Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakóltesi Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Rollerine Yönelik Tutumlar. *DEÜ Tıp Fakóltesi Dergisi*, 3, 121-128.

- Eagly, A. H., & Johannesen-Schmidt, M. C. (2001). Characteristics of women's leadership: The leadership styles of women and men. *Journal of Social Issues*, 57, 781–797.
- Eaton, A. W. (2007, July). A Sensible Antiporn Feminism. *Ethics*, 674-715.
- Estes, C. P. (2018). *Kurtlarla Koşan Kadınlar*. Ayrıntı Yayınları.
- Ertan, C. (2010). Homofobi: İnternet Gazetelerinde Okuyucu Yorumlarındaki Eşcinsellere Yönelik Tutumlar Ve Söylemler. *Ethos: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 3, 1-17.
- Esen, E., Soylu, Y., Siyez, M., Demirgürz, G. (2017). Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Algısının Toplumsal Cinsiyet Rolü ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1, 46-63.
- Ester, C. P. (2018). *Kurtlarla Koşan Kadınlar*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Fernandez, A. P. ve Strand, A. (2008). Retrograde signaling and plant stress: plastid signals initiate cellular stress responses. *Current Opinion in Plant Biology*, 5, 509-513.
- Galdas, P. M., Johnson, J. L., Percy, M. E., Ratner, P. A. (2010). Help seeking for cardiac symptoms: Beyond the masculine–feminine binary. *Social Science & Medicine*. 1, 18–24.
- Gencel, İ. E. (2006). Öğrenme Stilleri, Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitim, Tutum Ve Sosyal Bilgiler Program Hedeflerine Erişi Düzeyi. Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Glick, P., Fiske, S. T. (2011). Hostile And Benevolent Sexism Measuring Ambivalent Sexist Attitudes Toward Women. *Psychology of Women Quarterly*, 21, 119-135.
- Glick, P., & Fiske, S. T. (2001). An ambivalent alliance: Hostile and benevolent sexism as complementary justifications for gender inequality. *American Psychologist*, 56, 109 –118.
- Glick, P., Fiske, S. T., Mladinic, A., Saiz, J., Abrams, D., Masser, B., et al. (2000). Beyond prejudice as simple antipathy: Hostile and benevolent sexism across cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 763–775.
- Glick, P., Lameiras, M., Fiske, S. T., Eckes, T., Masser, B., Volpato, C., et al. (2004). Bad but bold: Ambivalent attitudes toward men predict gender inequality in 16 nations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 713–728.

Grumpke, T. (2001). *Rechtsextremismus in den USA*, Springer.

Gul, P. & Kupfer, T. R. (2018). Benevolent sexism and mate preferences: Why do women prefer benevolent men despite recognizing that they can be undermining? *Personality and Social Psychology Bulletin*, 101, 62-77.

Güncel, E. İ. (2006). Öğrenme stilleri, deneyimsel öğrenme kuramına dayalı eğitim, tutum ve sosyal bilgiler program hedeflerine erişimi düzeyi. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir..

Haig, D. (2004). The Inexorable Rise of Gender and the Decline of Sex: Social Change in Academic Titles, 1945–2001. *Archives of Sexual Behavior*, 2, 87-96.

Holden, G. W., Buck, M. J., Stickels, A. M. (2000). *A four-year longitudinal study of the onset of disciplinary practices*. Austin:Unpublished manuscript, University of Texas.

Holmes, M. (2007). *What is gender?: Sociological approaches*, SAGE Publication.

Harrison, J., Grant, J., Jody, L. H.(2012). A Gender Not Listed Here: Genderqueers, Gender Rebels, and Otherwise in the National Transgender Discrimination Survey. *LGBTQ Policy Journal Harvard Kennedy School*, 2, 13-24.

Ito, T. A., Urland, G. R. (2005). The Influence of Processing Objectives on the Perception of Faces: An ERP Study of Race and Gender Perception. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*, 1, 21–36.

Jenainati, C. (2014). *Feminizm Kadın Hakları Mücadelesini Anlamak İçin Çizgibilim*. İstanbul: NTV Yayınları.

Jost, J. T., & Burgess, D. (2000). Attitudinal ambivalence and the conflict 508 Jost And Kay between group and system justification motives in low status groups. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 293–305.

Jost, J. T., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. (2003). Political conservatism as motivated social cognition. *Psychological Bulletin*, 129, 339 –375.

Jost, J. T., & Hamilton, D. L. (2005). *Stereotypes in our culture*. In J. Dovidio, P. Glick, & L. Rudman (Eds.), *On the nature of prejudice*. Oxford, England: Blackwell.

Jost, J. T., & Hunyady, O. (2002). The psychology of system justification and the palliative function of ideology. *European Review of Social Psychology*, 13, 111–153.

- Jost, J. T., Pelham, B. W., & Carvallo, M. (2002). Non-conscious forms of system justification: Cognitive, affective, and behavioral preferences for higher status groups. *Journal of Experimental Social Psychology*, 38, 586 – 602.
- Jost, J. T., Pelham, B. W., Sheldon, O., & Sullivan, B. N. (2003). Social inequality and the reduction of ideological dissonance on behalf of the system: Evidence of enhanced system justification among the disadvantaged. *European Journal of Social Psychology*, 33, 13–36.
- Kandiyoti, D. (2011). *Cariyeler, Bacılar, Yurttaşlar* (Cilt 3). İstanbul: Metis.
- Kay, A. C., Jost, J. T., & Young, S. (2005). Victim-derogation and victim-enhancement as alternate routes to system justification. *Psychological Science*, 16, 204 –246
- Keltner, D., Gruenfeld, D. H., & Anderson, C. (2003). Power, approach, and inhibition. *Psychological Review*, 110, 265–284.
- Kemal, O. (2007). *Tersine Dünya*. İstanbul: Everest Yayınları.
- Kılıç, A. Z. (2013). *Ebeveynlerin Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çocuk Yetiştirmeye Etkileri*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Araştırma Raporu.
- Kilmartin, C., Smith, C., Green, A., Heinzen, H., Kuchler, M., Kolar, D. (2008). A Real Time Social Norms Intervention to Reduce Male Sexism. *Sex Roles*, 59, 264–273.
- Kraemer, R. (2011). *Being a Real Man – A Masculine Manifesto*. E-pub.
- Kray, L. J., Thompson, L., & Galinsky, A. (2001). Battle of the sexes: Gender stereotype confirmation and reactance in negotiations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80, 942–958.
- Lambert, A. J., & Raichle, K. (2000). The role of political ideology in mediating judgments of blame in rape victims and their assailants: A test of the just world, personal responsibility, and legitimization hypotheses. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 853– 863.
- Lane, R. E. (2004). The fear of equality. (In J. T. Jost & J. Sidanius, Eds.), *Political psychology: Key readings*. New York: Psychology, Press/Taylor & Francis.
- Langford, T., & MacKinnon, N. J. (2000). The affective bases for the gendering of traits: Comparing the United States and Canada. *Social Psychology Quarterly*, 63, 34 – 48.
- Laurie, E. (2004). Cowan et al: The Appeal of Internal Review. *Modern Law review*, 1040-1043.

- Lindsey, L. L. (2010). *Ch. 1. The Sociology of gender. Gender Roles: A Sociological Perspective*. Boston: Pearson.
- Martin, L. (2007). *Cadıllığın Tarihi – Ortaçağ'da Bilge Kadının Katli*. İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.
- Maschke, M., Kastrup, O., Esser, S., Ross, B., Hengge, U. & Hufnagel, A. (200). Incidence and prevalence of neurological disorders associated with HIV since the introduction of highly active antiretroviral therapy (HAART). *Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry*, 69-3, 376-380.
- McGee, R. J., Richard L. W. (2011). *Anthropological Theory: An Introductory History*. New York: McGraw Hill.
- Moi, T. (2005). *Sex, gender, and the body: the student edition of what is a woman?*, Oxford University Press.
- Molinier, P. ve Welzer-Lang D. (2009) *Kadınlık, Erkeklik, Erkeksilik. Eleştirel Feminizm Sözlüğü* (G. A.Savran, Çev.). İstanbul: Dipnot Yayınları.
- Mungan, M. (2010). *Erkeklerin Hikayeleri*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Mercan, Z. & Tezel Şahin, F. (2017).Babalık Rolü ve Farklı Kültürlerde Babalık Rolü Algısı, *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 2, 39-84.
- Myers, D. G. (2007). *Psychology: Eighth Edition in Modules*. Holland, MI: Worth Publishers.
- Nagoshi, J. L., Adams, K. A., Terrell, H. K., Hill, E. D., Brzuzy, S., Nagoshi, C. T. (2012).Gender Differences in Correlates of Homophobia and Transphobia. *Sex Roles*, 59:521–531.
- Nicolopoulou, A. (2004). Oyun, Bilişsel Gelişim ve Toplumsal Dünya: Piaget, Vygotsky ve Sonrası. *Research Gate*, Erişim Tarihi: 04.06.2018.
- Nosek, B. A., Banaji, M. R., & Greenwald, A. G. (2002). Math male, me female, therefore math me. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, 44 –59.
- Notz, G. (2012). *Feminizm*. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- O'Hara, N. (2002). A Cognitive Approach to Child Abuse Prevention. *Journal of Family Psychology*, Vol. 16, No. 3, 243–258.
- Ortega, R., Schaft, A., Maschke, B., Escobar, G. (2002). Interconnection and damping assignment passivity-based control of port-controlled Hamiltonian systems. *Automatica*, 4, 585-596.

- Pehlivan, G. (2015). Dede Korkut Kitabı'nda Yapı, İdeoloji ve Yaratım - Dresden ve Vatikan Nüshalarının Mukayeseli Bir İncelemesi-. Ötüken Yayınları.
- Pehlivan, P. V. (2017).Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Kuramsal Yaklaşımlar: Bir Literatür Taraması. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*; 31, 497-521.
- Pico-Alfonso, M. A., García-Linares, M. A., Celda-Navarro, N., Blasco-Ros, C., Echeburúa, E., Martínez, M. (2006). The Impact of Physical, Psychological, and Sexual Intimate Male Partner Violence on Women's Mental Health: Depressive Symptoms, Posttraumatic Stress Disorder, State Anxiety, and Suicide. *Journal Of Women's Health*, 5, 55-78.
- Prentice, D. A., & Carranza, E. (2002). What women and men should be, shouldn't be, are allowed to be, and don't have to be: The contents of prescriptive gender stereotypes. *Psychology of Women Quarterly*, 26, 269 –281.
- Quizlet (2018).Psychology Theories of Gender, *quizlet.com*, Erişim Tarihi: 29.05.2018.
- Reed, E. (2012). *Kadının Evrimi Anaerkil Klandan Ataerkil Aileye I*. İstanbul: Payel Yayınları.
- Reed, E. (2014). *Kadının Evrimi Anaerkil Klandan Ataerkil Aileye II*. İstanbul: Payel Yayınları.
- Reddy, G. (2005). *With Respect to Sex: Negotiating Hijra Identity in South India. (Worlds of Desire: The Chicago Series on Sexuality, Gender, and Culture)*, University Of Chicago Press.
- Render, M. (2006). Misogyny, Androgyny and Sexual Harassment: Sex Discrimination in a Gender Deconstructed World. *Published in the Harvard Journal of Law & Gender*, 29, 99-150.
- Ridgeway, C. (2001). Gender, status, and leadership. *Journal of Social*, 57, 637– 655.
- Roughgarden, J. (2004) *Evolution's Rainbow: Diversity, Gender, and Sexuality in Nature and People*. University of California Press.
- Salerno, J., Peter-Hagene, M., Liana, C. (2015). One angry woman: Anger expression increases influence for men, but decreases influence for women, during group deliberation. *Law and Human Behavior*, 39(6), 581-592.

- Sayiner, B., Savaşan, E., Sözen, D., Köknel, Ö. (2007). Yükseköğretim gençliğinin benlik algısının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi: İstanbul Ticaret Üniversitesi örneği. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, 253-265.
- Silván-Ferrero, M., Lopez, A. B. (2007). Benevolent Sexism Toward Men and Women: Justification of the Traditional System and Conventional Gender Roles in Spain. *Sex Roles*, 57, 607-614.
- Spade, J., Valentine, C. (2011). *The kaleidoscope of gender: prisms, patterns, and possibilities*. Pine Forge Press.
- Stangor, C., Sechrist, G. B., & Jost, J. T. (2001). Changing racial beliefs by providing consensus information. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27, 486 – 496.
- Tong, R. (2009). *Feminist thought: a more comprehensive introduction*. Colorado: Westview Press.
- Udry, J. R. (2000). Biological Limits of Gender Construction. *American Sociology Review*, 65, 443-457.
- Vesper-Grscke, M. (2013). “Say On Pay” In Germany: The Regulatory Framework and Empirical Evidence. *German Law Journal*, 7, 749-795.
- Videbeck, S. L. (2006). *Psychiatric Mental Health Nursing*, Iowa: Lippincott Williams & Wilkins.
- Warnecke, T. (2013). Entrepreneurship and Gender: An Institutional Perspective. *Journal of Economic*, 2, 455-464.
- Wheeler, S. C., & Petty, R. E. (2001). The effects of stereotype activation on behavior: A review of possible mechanisms. *Psychological Bulletin*, 127, 797– 826.
- Wollstonecraft, M. (2012). *Kadın Haklarının Gerekçelendirilmesi* (Cilt 2). (D. Hakyemez, ev.), İstanbul: KltrYayınları.
- Yeşilyaprak, B (2017). *Eğitim Psikolojisi*, Pagem Akademi.
- Zalta, A. K., Chambless, D. L. (2012). Understanding Gender Differences in Anxiety: The Mediating Effects of Instrumentality and Mastery. *Psychology of Women Quarterly*. 36 (4): 488–9.
- Zeepedia, (2018). Theories Of Gender Development, *Gender Issues in Psychology*.
- Zrher, E. J. (2010). *Modernleşen Trkiye'nin Tarihi*. İstanbul: İletişimYayınları.

EK BİLGİLER

ANKET SORULARI

Değerli Arkadaşlar,

Bu anketlerin ve araştırmamın amacı Toplumdaki Cinsiyetçi söylemlerin Üniversite Öğrencisi Kadınlarda ve Erkeklerde Yaratığı Anksiyete ve Öfke Seviyelerini Ölçmektir. Ankete katılım tamamen isteğe bağlıdır. Araştırmaya katıldıktan sonra, anketin herhangi bir anında kendinizi kötü hissetmeniz durumunda araştırmadan çekilmekte tamamen özgürsünüz. Katılımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Asena ÖZTÜRK

**Yakın Doğu Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi**

BÖLÜM 1.SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

1.Cinsiyetiniz

() Kadın () Erkek

2.Yaşınız :

3.Uyruğunuz

() 1.KKTC () 2. TC () 3. KKTC+TC () 4.Diğer.....

4.Dini İnancınız var mıdır ? Var ise Hangi Dine İnanıyor sunuz ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

5.Dine ne kadar önem veriyorsunuz ?

() 1.Hiç Dindar Değilim () 2.Biraz Dindarım () 3. Orta Düzeyde Dindarım
() 4. Dindarım () 5.Çok Dindarım

6.Eğitim Seviyeniz ...

() 1. Üniversite-Lisans () 2. Yüksek Lisan-Master () 3. Doktora

7. Eğitiminizin Kaçınıcı Yılındasınız ?

() 1. 1-4 () 2. 4- 6 () 3. 6 ve üzeri

8. Varsa eşinizin / partnerinizin eğitim seviyesi

() 1. Üniversite-Lisans () 2. Yüksek Lisan-Master () 3. Doktora

9.Bölümünüz.....

10.Ekonomik Seviyeniz

() 1. Çok Düşük () 2. Düşük () 3. Orta () 4. Yüksek () 5. Çok Yüksek

11.Varsa eşinizin/partnerinizin ekonomik seviyesi

() 1. Çok Düşük () 2. Düşük () 3. Orta () 4. Yüksek () 5. Çok Yüksek

12.Evinize ortalama ne kadar para giriyor ?

() 1. 1000 TL'den düşük () 2. 1000-2000 TL arası () 3. 2000-5000 TL arası
() 4. 5000 TL ve üzeri

13.Evinizde kimlerle yaşıyorsunuz ?

() 1. Aile () 2. Kardeşiniz () 3. Ev aradaşı () 4.Yakın akraba ile () 5. Yalnız

14.Hiç Toplumsal Baskıya Maruz Kaldınız Mı ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

15.Hiç Cinsiyetçiliğe Maruz Kaldınız Mı ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

16. Hiç Cinsiyetçiliğe Maruz Kalan Birini Gördünüz Mü ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

17.Toplumsal Cinsiyet Rollerini Kabulleniyor musunuz ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

18.Kendinizi Kaygılı Olarak Tanımlar Mısınız ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

19.Kendinizi Öfkeli Olarak Tanımlar Mısınız ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

20.Sizce Toplumda Ayrımcılığa Uğrayan Cinsiyet Var Mıdır ? Varsa Hangisidir ?

() 1. EVET () 2. HAYIR

.....

BÖLÜM 2. TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISI ÖLÇEĞİ

Aşağıda yer alan ifadelere ne derece katıldığınızı “ KESİNLİKLE KATILMIYORUM” ,”KİSMEN KATILMIYORUM “, “KARARSIZIM”, “ KİSMEN KATILIYORUM “ , ‘KESİNLİKLE KATILIYORUM ‘ seçeneklerinden birini (x) işareti ile belirtiniz. Lütfen hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KİSMEN KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KİSMEN KATILIYORUM	KESİNLİKLE KATILIYORUM
1.Evlilik kadının çalışmasına engel olmaz					
2.Kadın sadece ailesinin ekonomik sıkıntısı var ise çalışmalıdır.					
3.Çalışan Kadında yeterince çocuklarına zaman ayırabilir.					
4.Kadınlar anne olduktan sonra çalışmamalıdır.					
5.Kadın Siyasetçilerde başarılı olabilir.					
6.Kadınlar evlendikten sonra çalışmamalıdır.					
7.Çalışma hayatı kadının ev işlerini aksatmasına neden olmaz					
8.Çalışan bir kadın hayattan daha çok zevk alır.					
9.Kadınlar erkekler tarafından her zaman korunmalıdır.					
10.Kocasız kadın izin vermiyorsa kadın çalışmamalıdır.					
11. Kadınlar yönetici olabilir					
12.Çalışan bir kadın kazandığı geliri eşine vermelidir.					
13. Çalışan bir kadın çocuklarına daha iyi anne olur					
14.Erkeklerde çamaşır bulaşık gibi ev işleri yapmalıdır					
15.Kocasız kadın sahipsiz eve benzer.					

16.Bir ailenin gelirini erkekler sağlamalıdır					
17.Kadınlar kendi başlarına ticarethane gibi yerler (kafe,market,emlakçı gibi) açmamalıdır					
18.Kadının birinci görevi ev işlerini üslenmektir.					
19.Bir kadın kocasından fazla para kazanmamalıdır.					
20.Erkek her zaman evin reisi olmalıdır					
21.Toplumun liderliği genellikle erkeklerin elinde olmalıdır					
22.Kız çocuklarına da erkek çocuklar kadar özgürlük verilmelidir.					
23. Bir kadın kendi haklarına sahip olabilmesi için gerekirse kocasına karşı çıkabilmelidir.					
24.Kadın kocasından yaş olarak daha küçük olmalıdır.					
25.Ailedeki önemli kararları erkekler vermelidir.					

BÖLÜM 3.SÜREKLİ ÖFKE-ÖFKE ÖLÇEĞİ

	HEMEN HİÇBİR ZAMAN	BAZEN	ÇOĞU ZAMAN	HEMEN HER ZAMAN
1.Çabuk Parlarım				
2.Kızgın Mizaçlıyım				
3.Öfkesi Burnunda Bir İnsanım				
4.Başkalarının hataları yaptığım işi yavaşlatınca kızarım				
5.Yaptığım iyi bir işten sonra,takdir edilmemek canımı sıkar.				
6.Öfkelenince kontrolümü kaybederim				
7.Öfkelenirken ağzıma geleni söylerim.				
8.Başkalarının önünde eleştirilmek beni çileden çıkarır				
9.Engellendiğimde içimden birilerine vurmak gelir.				
10.Yaptığım iyi bir iş kötü değerlendirildiğine çılgına dönerim				
11.Öfkemi kontrol ederim				
12.Kızgınlığımı gösteririm				
13.Öfkemi içime atarım				
14.Başkalarına karşı sabırlıyım.				
15. Somurtur ya da surat asarım				
16.İnsanlardan uzak dururum				
17.Başkaların iğneli sözler söylerim				
18.Soğukkanlılığımı korurum				

19.Kapıları çarpmak gibi şeyler yaparım				
20.İçin için köpürürüm ama gösteremem.				
21.Davranışlarımı kontrol ederim.				
22. Başkalarıyla tartışırım				
23.İçimde kimseye söyleyemediğim kinler beslerim				
24.Beni çileden çıkaran herneyse saldırırım				
25.Öfkem kontrolden çıkmadan kendimi durdurabilirim				
26.Gizliden gizliye insanları epeyce eleştiririm				
27.Belli ettiğimden daha öfkeliyimdir				
28.Çoğu kimseye kıyasla daha çabuk sakinleşirim.				
29.Kötü şeyler söylerim				
30.Hoşgörülü ve anlayışlı olmaya çalışırım				
31.İçimden,insanların farkettiğinden daha fazla sinirlenirim				
32.Sinirlerime hakim olamam				
33.Beni sinirlendirene ne hissettiğimi söylerim				
34.Duygularımı kontrol ederim				

BÖLÜM 4. BECK ANKSİYETE ÖLÇEĞİ

Aşağıda insanların kaygılı ya da endişeli oldukları zamanlarda yaşadıkları bazı belirtiler verilmiştir. Lütfen her maddeyi dikkatle okuyunuz. Daha sonra, her maddedeki belirtinin BUGÜN DAHİL SON BİR (1) HAFTADIR sizi ne kadar rahatsız ettiğini yandakine uygun yere (x) işareti koyarak belirleyiniz.

	HİÇ	Hafif düzeyde Beni pek etkilemedi	Orta Düzeyde Hoş değildi ama katlanabildim	Ciddi Düzeyde Dayanmakta çok zorlandım
1.Bedeninizin herhangi bir yerinde uyuşma veya karıncalanma				
2.Sıcak/ateş basmaları				
3.Bacaklarda halsizlik/titreme				
4.Gevşeyememe				
5.Çok kötü şeyler olacak korkusu				
6.Baş dönmesi veya sersemlik				
7.Kalp Çarpıntısı				
8.Dengeyi kaybetme korkusu				
9.Dehşete kapılma				
10.Sinirlilik				
11.Boğuluyormuş gibi olma duygusu				
12.Ellerde titreme				
13.Titreklilik				
14.Kontrolü kaybetme korkusu				
15.Nefes almada güçlük				
16.Ölüm Korkusu				
17.Korkuya Kapılma				
18.Midede hazımsızlık ya da rahatsızlık hissi				
19.Baygınlık				
20.Yüzün Kızarması				
21.Terleme (sıcaklığa bağlı olmayan)				

ETİK KURUL RAPORU

ÖZGEÇMİŞ

Adım Asena Öztürk, Girne doğumluyum. Liseyi Levent Koleji'nde okuduktan sonra, Girne Amerikan Üniversitesi'nde Psikoloji lisansımı tamamladım ve şu an halihazırda Yakın Doğu Üniversitesi'nde Klinik Psikoloji yüksek lisans eğitimime devam etmekteyim. Etik ve Barış, Ruh ve Sinir Hastalıkları hastanelerinde stajlar yaptım. NAADAC ve CBT eğitimlerim bulunmaktadır.

İNTİHAL RAPORU